„Tėvynė" Savaitinis Laikraštis
Leidžia kas Pėtnyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinikas, Sekr. ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose $1.50
Kitose Viešpatystėse $2.00
„TĖVYNĖ",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

NRA MEMBER U.S. WE DO OUR PART

TĖVYNĖ

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas: LAckawanna 4-5529

The Lithuanian Weekly „Tėvynė"
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $1.50
To Foreign Countries $2.00
„TĖVYNĖ",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 11 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Autorized on June 27, 1918. New York, N. Y., Kovo (Marcr) 16, 1934. Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879. Vol. XXV

MINN. HISTORICAL SOCIETY

Lenkai Smaugia Lietuvius

Nacių Partijos Klaipėdoj Uždarytos

Badas Okupuotoje Lietuvoje

LENKAI SMAUGIA LIETUVIUS.

New York, N. Y., kovo 12.— **„Tėvynės" numery 9 trumpai paminėjome apie tai, kaip žiauriai lenkai puola Okupuotoje Lietuvoje gyvenančius lietuvius. Dabar tuo reikalu turime platesnių žinių, kurias imame iš „Musų Vilniaus" ekstra telegramos, išleistos vasario 20 dieną. Minimam laikraščiui jo korespondentas iš Okupuotos Lietuvos sekamai rašo:**

„Gyvename sunkius ir neramius laikus. Eina kratos ir suėmimai. Švenčionių, Vilniaus, Trakų, Gardino, Lydos ir Suvalkų apskrityse suimami ir kratomi lietuviai inteligentai. Kaimiečiai tuo tarpu neliečiami, nesuiminėjami, tačiau kratos ir pas juos daromos. Kratomi ypač tie ukininkai, pas kuriuos gyveno mokytojai arba skaityklų vedėjai.

„Labiausiai persekiojamos tos sritys, kuriose vieni lietuviai gyvena. Sakysime, Švenčionių miesto ir apskrities policija visa sukelta lietuviams kratyti. Namuose nėra nė vieno policininko. Visi užimti kratomis ir suėmimais. Švenčionių miesto tvarkos daboja nebe policininkai, bet ugniagesiai.

„Švenčionyse iškratyta „Ryto" Draugijos raštinė, tos draugijos direktorius Meldžiunas, Šv. Kazimiero Dr-jos Švenčionių skyriaus pirm. p-lė Tonkunaitė.

„Švenčionyse ir apskrity suimti šie: Vladas Maminskas — „Ryto" valdybos narys; Justinas Grybauskas — „Ryto" mokyklų inspektorius; mokytojai: Hermanas Misiunas, J. Garbauskas, K. Prašmutas ir Peliksas Garla. Be to, Švenčionių apskrity suimti skaityklų vedėjai: Jonas Vinčiunas — Adutiškio skaityklos vedėjas, Antanas Ulazas — Kaltinėnų ir J. Gulbinis — Draugeliškių.

„Vilniaus Trakų apskrity suimti šie mokytojai: Vytautas Borisevičius, Alfonsas Beinoris, Mik. Luneckas ir Petras Vaitulionis.

„Vilniuje suimti Rap. Mackevičius, Ad. Cicėnas ir J. Kanopka.

„Suėmimai eina ir kitur.

„Policija, suimdama viešai pareiškia, kad tai kerštas už neva lenkų persekiojimus Kaune. Mes tuo labai abejojame,— rašo koresp., nes ir seniau panašiai musų viešpačiai sakydavo, kai mus suiminėdavo".

Vasario 17 d. turėjo išeiti „Vilniaus Rytojus". Deja, jis buvo okupantų konfiskuotas. Kitą dieną „Vilniaus Rytojus" išėjo, bet jame nieko nebuvo parašyta apie suėmimus. Pirmas puslapis išėjo baltas, cenzioriaus išbraukytas.

Del to visa Okupuotoji Lietuva nerami. Nors tautos šventę visur buvo prisirengta minėti, bet tai neįvyko. Žmonės laukia permainų. Visi įsitikinę, kad okupantai ne prieš gerą taip elgiasi. Nuo 1927 metų tokių masinių areštų ir kratų nėra buvę.

Gavę šitokių žinių, Laisvosios Lietuvos lietuviai ir organizacijos pradėjo kelti protestus. Organizacijos šaukė masinius mitingus Kaune ir kitose Lietuvos dalyse. Kai kur buvo reikalaujama Lietuvos vyriausybę uždaryti lenkų mokyklas Kaune ir kitur. Kiti prašė suimti lenkų veikėjus Kaune.

NACIŲ PARTIJOS KLAIPĖDOJ UŽDARYTOS.

Klaipėda. II. 23. Elta. — Šiaulių apygardos teismo tardytojo, p. Nezabitauskio, 1934 m. vasario 22 d. nutarimu, Klaipėdos vokietininkų partijų „Sozialistische Volksgemeinschaft" ir „Christlich-Sozialistische Arbeitsgemeinschaft" veikimas sustabdytas, kadangi jų veiksmuose, tardymo daviniais, nustatytas siekimas ginkluotu sukilimu atplėšti Klaipėdos kraštą nuo Lietuvos.

Po paties, „Sozialistische Volksgemeinschaft" ir „Christlich-Sozialistische Arbeitgemeinschaft" tardymą vedančio tardytojo vasario 22 d. nutarimu, augščiau minėtų partijų bustinėse policija padarė kratas, ir bustinės buvo užantspauduotos.

Klaipėda. II. 23. Elta. — Karo komendantas konfiskavo buv. Sasso partijos organo „Volkskurier" 14 Nr. ir „Lietuviškos Ceitungos" 44 Nr. Šie abu laikraščiai skelbė kiršinančius straipsnius.

BADAS OKUPUOTOJE LIETUVOJE.

Kaunas. — Varšavos laikraštis, „Gazeta Warszawska", išspausdino žinias, atsiųstas korespondento iš Vilniaus, kur aprašoma labai liudni dalykai. Ten rašoma, kad Vilniaus vaivadijos apskrityse badauja 20,000 kaimo žmonių. Tos žinios esančios surinktos lenkų valdžios ir apima Breslajaus, Dysnos, Švenčionių, Pastovių ir Vileikos apskritis. Korespondentas sako, kad prie jų reikia priskaityti ir Molodečno apskritį. Čia jau keli mėnesiai, kaip žmonės verda sriubą iš medžių žievės, o duoną kepa iš viržių (tokia žolė). Nemažai žmonių badauja ir Naugardo vaivadijoje.

Taip atvirai rašo lenkų sostinės laikraštis. Ištikro, padėtis su maistu Vilnijoje gali buti dar baisesnė, nes lenkams skelbti iš užimto krašto visas žinias nėra malonu.

Des Moines, Iowa. — Kovo 10 d. Iowa valstijos gubernatorius, p. Herring pasirašė įstatymą, sulig kurio valstijoje gyvenantiems senamečiams bus mokama pensija, po $25 per mėnesį. Sukėlimui reikalingos pensijoms išmokėti pinigų sumos visi valstijos pilnamečiai piliečiai turės mokėti taksus — pirmą metą po vieną dolerį, o vėliau po du doleriu kiekvienas. Tai jau 29-ta valstija, kur senamečiams pensijos bus mokama.

ATSTOVŲ BUTAS PRIĖMĖ BONŲ BILIŲ.

Washington, D. C., kovo 12. — Šiandien Jungt. Valstijų kongreso atstovų butas 295 balsais prieš 125 priėmė Patman'o bilių, sulig kurio, jei jis taptų įstatymu, Didžiojo Karo veteranams butų išmokėta $2,400,000,000 bonų. Sulig partijų bilius balsuota sekamai: už bilių balsavo 231 demokratai, 59 republikonai ir 5 ukio-darbo atstovai; prieš bilių — 74 demokratai ir 51 republikonas. Dabar bilius perduodamas senatui. Tikima, kad senate šis bilius nepereis, o jei ir pereis, tai prez. Rooseveltas vetuos, nes jis nesutinka šiuo laiku veteranams tokią didelę sumą pinigų išmokėti.

APRUBEŽIUOJA ORU PAŠTO VEŽIOJIMĄ.

Washington, D. C. — Jau tulas laikas atgal Jungtinės Valstijos panaikino privačių organizacijų pašto oru vežiojimo sutartis ir tai pavedė šalies armijos lakunams. Bet neilgam laikui praslinkus, pasirodo, kad jau net dešimts lakunų žuvo, bevežiojant paštą. Sužinojęs apie tai, prez. Rooseveltas pasigilino į reikalą ir surado, kad armijos lakunai šiam žygiui neprirengti ir kad pati armija neturinti tinkamų lėktuvų. Todel, kad apsaugojus lakunų gyvybes, prez. išleido patvarkymą, kuriuo aprubežiuojama oru pašto vežiojimas ir nuo kovo 11 d. (iki tolimesnio patvarkymo) paštas oru bus vežiojamas tik tose vietose, kur ore lakunams nesusidaro didelio pavojaus. Beje, pirmiau buvo prezidentas painformuotas, kad armijos lakunai tam darbui pilnai prirengti, todel jiems tai buvo pavesta. Bet vėliau pasirodė kas kita.

KALBAMA APIE LIETUVOS-LENKIJOS DERYBAS.

Londonas. Elta. — Dienraščio „Daily Herald" diplomatinis korespondentas, kuris jau pirmiau pranešė apie tariamą Lenkų-Sovietų sutarimą garantuoti Pabaltijo valstybių nepriklausomybę, komentuodamas lenkų užsienio reikalų ministerio Becko vizitai baigiantis Maskvoje paskelbtą komunikatą, tvirtina, kad už atgarsių to komunikato frazių gludi du didžiausios svarbos diplomatiniai faktai. Esą, visų pirma, Sovietų-Lenkų susitarimas garantuoti mažesniąsias Pabaltijo valstybes nuo agresijos dabar jau yra įvykęs faktas. Antra, sovietų vyriausybė netrukus pamėgins patarpininkauti tarpe **Lenkijos** ir **Lietuvos.** Yra geros vilties, priduria tas korespondentas, kad gal galų gale ir pavyks likviduoti seniausią Europos kivirčą.

Nuo Redakcijos. — Šita žinia „Tėvynės" Redakcija abejoja. Jei lenkai manytų bent kokias derybas su Lietuva pradėti, tai kaip ji drįstų tokiu drakonišku budu Opupuotos Lietuvos lietuvius persekioti, apie ką rašoma kitoje šiame puslapy telpančioje žinioje?

Havana, Kuba. — Kovo 12 dieną Kuboje prasideda visuotinas streikas prieš Mendieto valdžią. Valdžia išleido patvarkymą, sulig kurio visos unijos, kurios streikuos, bus uždarytos. Daug darbininkų vadų jau suareštuota.

TRUMPOS ŽINELĖS.

Washington, D. C. — Ponas Johnson'as, NRA administratorius pareiškė, kad jis priešingas kompaninėms unijoms ir kad pilnai pasitiki Amerikos Darbo Federacijos vadams.

Maskva. — Jaunas rusų inžinierius, A. S. Tarasoff, padarė planus milžiniškam eroplanui-balionui, kuris galės iškilti į stratosferą virš 21 mylios. Eroplanas-balionas bus 410 pėdų ilgio, 111.5 pėdų augščio ir 167 pėdų pločio. Jame galės talpintis 2,471,000 kubiškos pėdos helium ar kitokių augštyn keliančių dujų. Turės šešis po 1,000 arklių jėgos motorus ir galės į valandą skristi 558.9 mylias.

Roma, Italija. — Visose Italijos mokyklose bus įtaisyta radio priimtuvai, per kuriuos mokiniams bus teikiama įvairių mokslų pamokos. Net ir paprasčiausio kaimelio mokiniai, sėdėdami mokyklos kambary, galės girdėti duodamas pamokas per radio iš sostinės.

Madridas, Ispanija. — Ispanijos valdžia uždarė visas revoliucines unijas, užrakino jų buveines, konfiskavo laikraščius ir areštavo jų vadus.

Paryžius. — Didžiojo karo veteranai pradeda linkti prie fašizmo. Jų organizacija vardu Croix de Feu (Ugninis Kryžius) laikė savo susirinkimą ir jame pasireiškė savo tikslus, kurie traukia link fašizmo. Jie taipgi pasirįžę smarkiai kovoti komunistus. Tie patys veteranai andai smarkiai kovojo Paryžiaus gatvėse.

Los Angeles, Cal. — Kovo 10 d. per radio kalbėjo plačiai žinomas laikraščių laidėjas, p. Wm. R. Hearst. Be ko kita, jis pareiškė, kad Amerikos biznis be NRA pagelbos daug greičiau atsisteigtų. Anot jo, teisingieji biznieriai yra žmoniški ir patriotiški.

Tokio. — Laike Japonų kariško laivyno manevrų nuskendo narlaivė Tomotsuru su 113 karininkų ir jureivių. Trys jureiviai išsigelbėjo. Kitų gyvybės pavojuje ir maža vilties juos išgelbėti.

Londonas. — Praeitą savaitę įvyko Londono miesto tarybos rinkimai. Darbiečiai rinkimus pilnai laimėjo, nes gavo didžiumą vietų miesto taryboje: 61 darbietis ir 37 reformistai.

Iš Lietuvos

HITLERININKAI LIETUVĄ SIULO LENKIJAI?

Maskva. II. 15 d. — Nesenai suimtasis Vokietijos pilietis Štraus, kuris instruktavo Estijos hitelininkus, pasirodė esąs Leipcigo universiteto docentas.

Tardomas Štraus pareiškė, kad jis esąs hitlerininkų siųstas Pabaltijo valstybėms. Esą, Vokietijos-Lenkijos susitarimu, Lenkija turi grąžinti Vokietijai Dancigo koridorių, gauti Austriją ir Čekoslovakiją, o Lenkija — Lietuvą, Latviją ir Estiją.

Štraus sako, kad jis rupinęsis, kad Estija netektų Lenkijai.

LIETUVA PATI GAMINASI MOTORINIUS VAGONUS.

Dabar įeina į madą gelžkeliuose motoriniai vagonai; jie yra labai praktiški. Nuo to ir Lietuva neatsilieka. Bet pirkti vagonus užsieniuose brangu. Pradėta tokius vagonus gaminti Lietuvoje.

Pirmas toksai vagonas jau pagamintas siaurųjų gelžkelių dirbtuvėse ir kainavo apie 100,000 litų. Jis eina 45 kilometrus per valandą, labai gražiai atrodo. Kurenamas malkomis, ir delto jo kuras kainuoja daug pigiau už benziną ir kitus užrubežinius kurus. Vagonas vaikščios tarp Biržų ir Šiaulių miesto. Tuojau bus daroma tokių vagonų ir daugiau. Tsb.

PANEVĖŽIO ATVADAVIMO PAMINĖJIMAS.

Šiais metais, gegužės 20 d. sukanka 15 metų, kai buvo išvyti iš Panevėdžio bolševikai. Ta proga ruošiamas iškilmingas paminėjimas su paskaitomis ir eisenomis. Bus išleistas didelis leidinys, kuriame bus Panevėžio miesto istorija, atvadavimo kovų aprašymai, dabartinė miesto buklė, atliktų darbų apžvalga ir tt. Tam tyčia išrinkta komisija jau ėmė ruoštis paminėjimui ir rinkti reikalingą leidiniui medžiagą. Tsb.

UŽSIENIO MEISTERIAI TURĖS APLEISTI LIETUVĄ.

Užsienio specialistai, dirbą meisteriais vietos pramonės įmonėse ir visi kiti svetimšaliai, atstovaują Lietuvoje įvairias užsienio firmas, šiais metais darbo leidimus gavo tik trims mėnesiams. Ligšiol toki leidimai buvo išduodami iš karto visiems metams. Nauja tvarka pa matuojama tuo, kad musų atitinkamos įstaigos nusistačiusios pakeisti visus svetimšalius specialius savo krašto piliečiais.

VOKIEČIAI PASIRENGĘ DAR VARŽYTI MAŽĄJĮ PASIENIO SUSISIEKIMĄ.

Gauta, dar nepatvirtintų, žinių, kad vokiečiai pasirengę mažąjį pasienio susisiekimą suvaržyti ta prasme, kad sienos kontrolė veiksianti tik iki 12 val. Einant Lietuvos pusėn pinigų vokiečiai leisią neštis tik 5 markes. Nauji suvaržymai numatomi todel, kad dabartinės priemonės nesulaiko pasienio (Vokietijos) gyventojų veržimosi Lietuvon maisto produktų pirktis, kurie čia daug pigesni. Del tokios hitlerininkų politikos auga nepasitenkinimas neturtingųjų Vokietijos pasienio gyventojų sluoksniuose.

FREBELIO INSTITUTAS LIETUVOJ.

Švietimo Ministerija numato nuo ateinančių metų įsteigti visą eilę vaikų darželių. Numatoma įsteigti Lietuvoje vaikų darželiams mokytojoms ruošti Frebelio institutą. Prie Švietimo Ministerijos bus vaikų darželiams tvarkyti referentura. Tsb.

NEBETURI KO VALGYTI.

Nebeturi ko valgyti daugelis Vilniaus krašto apylinkių. Pav., Kaltinėnų valsč., Raškutėnų sodžiaus ukininkai, kaip praneša V. R., yra pabaigę ne tik duoną, bet ir bulves. Apie 10,000 ukininkų Vilniaus krašte pavasarį neturės kuo atsėti laukų. Dysnos apskr. apie 2,000 gyv. šaukiasi pagelbos.

Neišlaikė Lygsvaros

Vilniaus krašte ėmus uždarinėti lietuvių mokyklas ir visokiomis žiauriomis represijomis kankinti okupuotos Lietuvos lietuvius, apie tai Kaune buvo skelbiama per radio ir Vilniui Vaduoti Sąjungos išleista ekstra telegrama.

Rimti žmonės į tą dalyką rimtai ir reagavo, pasižįždami dar uoliau remti Vilniaus vadavimo reikalus. Bet apgailėtina, kad atsirado ir trukšmadarių, kurie vidurnaktį išdaužė langus Perkausko kavinės ir „Dziennik Kowienski" Redakcijos. Iš tokio jų pasielgimo niekam jokios naudos nėra ir negali buti. Kaip kas net spėja, ar čia nėra kokios provokacijos, kad lietuvių geram vardui pakenkus. Tardymas dalyką išaiškins.

Lenkai Lietuvoje turi lenkų gimnazijas ir mokyklas Lietuvos valstybės lėšomis užlaikomas. Jie savo jaunuomenę be jokių iš Lietuvos valdžios pusės trukdymų mokina ir auklėja. Tai Lietuvos karštesnieji jaunuoliai dabar ir sako: **Ko tie lenkai Vilniaus krašte siunta?... Ko jie nori?...**

Matomai lenkams su vokiečiais šiek tiek susikalbėjus, kas nors „viduriuose" pasidarė netvarkoj, tai jie puola lietuviškas mokyklas ir lietuvių veikėjus... Bet atkąs dantis. Lietuviai ne tokie minkštakošiai, kad lenkai juos sukramtyt valiotų... Ateis tinkamas laikas— padarysime ir atsiskaitymą **už** viską. Tik ramiai ir rimtai, **be** trukšmo ir skandalo, — **tikrai** lietuviškai. Tsb.

Vokiečiai Pranašauja Varšavos ir Kauno Susitarimą

Berlynas. II. 23. Elta. Visa vokiečių spauda su dideliu dėmesiu seka lietuvių suėmimus ir lietuviškų mokyklų nepriklausomos Lietuvos gyventojų reagavimą į tai. Laikraščiai **padėtį tarp Lietuvos ir Lenkijos vadina įtemptą, o Vilniaus problemą vėl išstumtą į pirmą vietą.** Laikraščiai vis daugiau svarsto Vilniaus klausimą, kurį laiko **netik sąlyga Pabaltijo valstybių unijai sudaryti, bet ir taikos rytuose išsprendimo sąlyga.** Kai kurie laikraščiai prie žinių iš Kauno ir iš Vilniaus deda savotiškų komentarų. Tokiais savotiškais komentarais lydi žinias apie lietuvių lenkų santikius „Deutsche Tageszeitung". Laikraštis rašo: „Praktiški politiniai santikiai tarp Lenkijos ir Lietuvos per paskutinius metus pergyveno didelių svyravimų. Vis pasklisdavo gandų apie slaptas tarp abiejų valstybių vestas derybas tai Kaune, tai Vilniuje, tai vėl Varšavoje. Tie gandai nebuvo visai kategoriškai dementuojami. Abiejuose kraštuose pasireiškė stipri srovė likviduoti savo ginčus į Vokietijos sąskaitą. (!?) **Vokiečių lenkų susitarimo pakto sudarymas leido kilti spėjimams, kad Lenkija dabar pereis prie agresyvios politikos Lietuvos atžvilgiu".** Toliau laikraštis praveda paralelę tarp lietuvių lenkų santikių, iš vienos pusės, ir vokiečių lenkų, iš antros, ir rašo šitaip: „Šia proga gal tiktų priminti, kad ir paskutinių metų vokiečių lenkų derybos ir jų baigimas Lenkijoje neprivedė prie praktiško tautinių mažumų politikos pasikeitimo. **Nauja pakitėjusi Lietuvos padėtis šitose ribose mums kalba daugiau už tai, kad ir tarp Varšavos ir Kauno netrukus, jei nebus pasiektas visiškas susitarimas, tai bent bus nustatytas modus vivendi".**

Ko Vertas Kaunas?

Kad atsakyti į klausimą, ko vertas yra Kaunas, reikia bent trumpai peržvelgti, kas tame Kaune yra.

Negalima pasakyti, kad Kaune butų daug policijos. Kauniečiai ramųs žmonės ir jei kur ir pasitaiko koks įvykis, tai dažnai apsieina be policijos, — patys likviduoja visą reikalą.

Visam Kaune su priemiesčiais yra devynios policijos nuovados. Be to, viena, dešimta nuovada, tvarko visą judėjimą. Yra dar policijos rezervas (raitoji policija) ir valstybės saugumo policija. Kruvon sudėjus, — viršininkus, valdininkus, policininkus ir tt. — **Kauną saugo apie 500 policijos tarnautojų.** Kaune yra **apie 120,000 gyventojų,** tai vienas policininkas saugoja apie 240 kauniečių.

Kauniečius teisia septyni apylinkės teisėjai, gi visokias sutartis daro ir vekselius protestuoja penki eiliniai notarai ir šeštas vyriausias. Šešetas teismo antstolių turi užtektinai darbo...

Kaune yra **21 užsienių valstybių pasiuntinybės** bei konsulatai, 7 ekspedicijos kontoros, devyni emigracijos biurai, 32 fotografai, 54 siuvyklos, 67 laikrodininkai, 38 inžinieriai, 13 aptiekų, apie 2,000 visokių prekybos įmonių ir tt.

Dvasininkų yra apie 500. Įvairių rušių gydytojų apie 200, bet atskirai savo vardu praktikuojančių tik apie 60. Prostitučių registruotų apie 600...

Kaune išeina apie 130 įvairių laikraščių ir žurnalų. Kaune yra tik apie 5,000 telefono abonentų.

Yra 4 ugniagesių komandos su 220 ugniagesių su 14 gaisrui gesinti mašinų ir kitais įrankiais.

Kaune yra virš **6,400 namų.** Privačių piliečių namai kainuoja apie 300 milionų litų. Valdiški namai ir bažnytiniai turtai taip pat apie 300 milionų litų.

O kiek jame puikybės, prabangos, gėrybių ir... skurdo, galima pamatyt tik į jį atvykus. Tsb.

PANAIKINTI VALSČIAI.

Ministerių kabinetui nutarus, panaikinti Alytaus apskr. Nedzingės, Liškiavos, Antnemunio ir Krokialaukio valsčiai. Vietoje Nemaniunų valsčiaus įsteigtas naujas Birštono valsčius. Panaikintas taip pat ir Sintautų valsčius (Šakių apskr.). Šie valsčiai panaikinti del jų mažumo, o taip pat ir ekonominiais sumetimais. Tsb.

TĖVYNĖ

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas panktadienis.

S. E. VITAITIS — Redaktorius,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei" turi buti siunčiami Redakcijos vardu ir turi buti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiuros. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

SLA. SEIMO UŽDAVINIAI

Rengianties SLA. Seimui, kuopoms ir veikėjams reikia vengti bent kokiais mažmožiais Seimo brangų laiką gaišinti. Ypatingai kuopos turėtų vengti tokių įnešimų Seimui, kokius jau svarstė pereiti Seimai ir nerado galimu jų išspręsti. Į Seimą reikia kreiptis tik su tokiais reikalais, kurie jau Pildomosios Tarybos išspręsti narį ar narius nepatenkinančia prasme, arba tokiais reikalais, kuriuos tik Seimas gali išspręsti. Net ir pačios organizacijos gerinimui ir tobulinimui Seimui įnešimai turėtų buti gerai apgalvoti ir tik pilnai racionalūs pasiulymai turėtų Seimą pasiekti.

Jau pereitame „Tėvynės" num. nurodėme kaip brangiai Susivienijimui, kuopoms ir Seimo atstovams SLA. Seimai kainuoja. Einant tuo pačiu pereito Seimo tik apčiuopiamų išlaidų apskaitliavimu kiekviena Seimo diena kainavo apie $2,600. Skaitant po 8 val. į dieną, tai kiekviena posėdžiaujančio Seimo valanda kainavo $365. Taip brangus Seimo laikas piniginių išlaidų žvilgsniu įvertinant. Todel mažmožiais Seimui laiką gaišinti negalima.

Prieš sekantį SLA. Seimą, kuris prasidės birželio 25 d., Detroit, Mich., stovi visa eilė svarbių reikalų. Pirmiausioje vietoje stovi pertaisytos konstitucijos priėmimas. Organizacijai darosi visapusiai nuostoliai ir nesmagumai pasiliekant prie senosios dabar veikiančios konstitucijos, kuri jau neatsako šių dienų gyvenimo reikalavimams. Jei nebutų galimybės viso pertaisyto konstitucijos teksto priimti, kaip jį Įstatymų Komisija Seimui prirengs, tai butinai reikės priimti visos eilės paragrafų pakeitimai ir papildymai. Be šitų pataisų ir papildymų Susivienijimas negali su galimai didžiausia nauda savo nariams tarnauti. Del esamų SLA. įstatymuose trukumų ir netikslumų netik bereikalingi nuostoliai susidaro nariams ir organizacijai, bet ir visokių nesmagumų kilanti banga kasdien didėja.

Taigi svarbiausiu šio Seimo uždaviniu bus konstitucijos pataisymas ir papildymas. Be to priseis Seimui ir visi kiti jam susiųsti organizacijos patys svarbiausi reikalai aptarti ir išspręsti. O šiais sunkiais ekonominio krizio laikais tų reikalų yra nemaža. Pagaliau, naujų apdraudos skyrių įvedimui Susivienijiman priseis nemaža laiko pašvęsti, kad tinkamai visa tai aptarus ir išsprendus.

SLA. kuopos, tarpe kitų įnešimų Seimui, turėtų pateikti gerai apgalvotus planus Susivienijimo 50 metų jubilėjaus minėjimui. 1936 metai turėtų buti paskelbti *Susivienijimo Jubilėjiniais Metais* ir tinkamai atžymėti. Susivienijimas įkurtas lapkričio 22 d., 1886 metais, taigi 1936 metais sukanka 50 metų nuo musų organizacijos įsikurimo. Tokių reikšmingų organizacijos gyvenime sukaktuvių neužtenka specialiu leidiniu ar vienu kitu parengimu atžymėti. Visi 1936 metai turėtų buti pašvęsti šio jubilėjaus minėjimui, visa organizacija turėtų buti įtraukta ištisus metus įvairiais budais šias reikšmingas sukaktuves atžymėti. Reikalinga tinkamai prisirengti ir jubilėjiniais metais įvykstančiam S. L. A. Seimui, kuris turėtų pasižymėti tokiomis iškilmėmis, kokios Amerikos lietuvių visuomeniniam gyvenime tik labai retais ir svarbiais atsitikimais esti.

Prie tokio svarbaus, plataus ir reikšmingo darbo reikia pradėti ruoštis išanksto su pilniausia Seimo sankcija. Todel Susivienijimo jubilėjinių metų atžymėjimą privalo nutarti sekantis Seimas, nes kitaip tokios svarbios Susivienijimo gyvenime sukaktuvės gali praeiti be tinkamo prisirengimo. Šituo svarbiu organizacijos reikalu kuopos gali labai daug pasitarnauti, patiekdamos Seimui įvairius sumanymus, planus kaip tinkamiausiai butų galima Susivienijimo jubilėjinius metus atžymėti. Butų labai reikšmingas dalykas, jei į jubilėjinių metų Seimą butų sukviesti, kad ir organizacijos lėšomis, pirmieji Susivienijimo įkurimo veikėjai, kurių dar keletą turime gyvų ir iki šiol aktyviai organizacijos darbų fronte beveikiančių. Butų tinkamu išleisti jubilėjinių metų Seimui sutikti Susivienijimo ir Amerikos lietuvių gyvenimo istorinis leidinys, o Susivienijimo įsikurimo dienai atžymėti specialis padidintas ir iliustruotas „Tėvynės" numeris. Pagaliau ir visos organizacijos veikimui jubilėjiniais metais reikalingi įvairūs planai.

Padėkime į šalį visus mažmožius ir sekamam Seimui ruoškimės taip, kad svarbiuosius organizacijos reikalus tinkamai aptarti ir išspręsti.

—o—

SVARBUS NUTARIMAS

Pereitas Pildomosios Tarybos suvažiavimas padarė vieną labai svarbų SLA. narių naudai nutarimą. Kadangi ekonominis sunklaikis vis dar tebesiaučia ir daugeliui narių sunku užsimokėti duokles į organizaciją, tuo tarpu bedarbių fondas ir vėl baigia išsisemti ir neužilgo bus galima nariams skolinti duoklių užsimokėjimui tik tiek, kiek skolinusieji nariai paskolų sugrąžins. Tokiu atvėju nebutų galimybės nariams pasilaikyti organizacijoj.

Tuo tarpu daugelis narių, negalinčių savo duokles užsimokėti del nedarbo, priguli prie augščiausių apdraudos ir ligoje pašelpos laipsnių. Vienų tik metų duoklėms užsimokėti tokie nariai užsitraukia nemažas paskolas. Kadangi yra narių, kurie jau pasiskolinę dviem metam duokles užsimokėti ir vėl paskolų prašo, taip kad tokių narių paskolos pasiektų jau apie 100 dol. ir tokiu atvėju perdaug apsunkinami nariai ir organizaja, tai Pildomoji Taryba esama padėtimi labai rimtai susirupino.

Nuodugniai visą reikalą apsvarsčius, Pildomoji Taryba rado tinkamu patart nariams keltis į žemesnius apdraudos ir pašelpos laipsnius iki laikai pagerės ir nariai vėl išsigalės prigulėti į augštesnius laipsnius. Persikeliant į žemesnius laipsnius reikia tik užsimokėti 50 centų už išdavimą naujo paliudijimo ir su persikėlimo diena narys moka duokles į žemesnį apdraudos laipsnį atatinkamas tam amžiui, kokio narys buvo įstodamas į tą laipsnį, iš kurio keliasi į žemesnį laipsnį. Pavyzdžiui, narys įstojo į Susivienijimą į augštesnį apdraudos laipsnį 10 metų atgal. Dabar jis žemesnio laipsnio duokles moka tokias, kokios jam but reikėję mokėti 10 metų atgal, jei jis tuomet butų įstojęs į tą žemesnį laipsnį, į kurį dabar keliasi.

Antras svarbus dalykas, tai Pildomoji Taryba pasitiki, kad sekantis Seimas nutars palikti nariams teisę sugrįžti atgal į tuos pačius augštesnius laipsnius senomis sąlygomis, kuomet artimoje ateityje narių buklė pagerės ir jie vėl išsigalės savo duokles užsimokėti. Tokiam narių sugrįžimui Pild. Taryba numato sekamas taisykles: į senąjį augštesnį pašelpos laipsnį galės grįžti tik tie nariai, kurie nebus ėmę žemesnio laipsnio pašelpos per du metu ir bus pilnai sveiki. Grįžtantis į senąjį augštesnį apdraudos laipsnį narys taip pat turės pristatyti jo sveikatos gero stovio liudymą ir sumokėti visas to augštesnio laipsnio duokles, kurios liko nesumokėtos jam prigulint prie žemesnio laipsnio, su atatinkamu nuošimčiu.

Šitoks Pildomosios Tarybos planas suteikia nariams išgales pasilaikyti organizacijoj šiuo ekonominio krizio laiku ir kartu duoda teisę vėl sugrįžti į augštesnius apdraudos ir pašelpos laipsnius, jei jų sveikatos stovis ir kitos sąlygos leis. Jei narys neišsigali duoklių užsimokėti ir priseina paskolos iš SLA. prašyti, tai prigulint prie žemesnių laipsnių ir save, ir organizaciją mažiau apsunkina. Kuomet nors nariai turės paskolas sugrąžinti, tai juo mažesnė paskola bus, juo lengviau nariui atsiteisti su organizacija. Pagaliau ir bedarbių fondo pinigais butų galima didesniam narių skaitliui pagelbą suteikti.

Taigi augščiau išaiškintas Pildomosios Tarybos nutarimas yra visapusiai svarbus ir naudingas. Netenka abejoti, kad ekonominio krizio sunkumais prislėgti nariai pasinaudos šiuo palengvinimu pasilaikyti Susivienijimo nariais gerame stovy.

—o—

LENGVA KRITIKUOTI

Kovo 5 d. prezidentas Rooseveltas pasakė žymią kalbą skaitlingai grupei industrijos vadų ir ekonominio atsigavimo vadovybėje stovinčių darbuotojų, kurie susirinko į Vašingtoną trims dienoms, kad pasitarti ekonominio atsigavimo reikalais ir padaryti peržvalgą kiek gero atnešė industrijai ir aplamam krašto gerbuvio pagerinimui NRA judėjimas. Savo kalboje prezidentas Rooseveltas netiesioginiai pripažino, kad NRA nepasiekė to tikslo nedarbo mažinimo ir krašto ekonominio atgaivinimo plotmėje, kokio buvo tikėtasi pasiekti. Sulig Darbo Sekretoriaus p-lės Perkins tikrinimo, šiuo laiku Amerikoje yra tarpe 8 ir 9 milionų bedarbių.

Todel prezidentas Rooseveltas savo kalboje griežtai pareiškė, kad NRA turi pasilikti ir pastoviai įsigyventi Amerikos ekonominio gyvenimo reguliavimui ir greitesniam ekonominiam krašto atsigavimui prezidentas nurodė reikalingu visomis išgalėmis siekti: darbininkams algų pakėlimo, darbo valandų trumpinimo, mažųjų industrijoje ir pramonėje įstaigų apsaugojimo nuo sunaikinimo, visokių monopolių uždraudimo, darbininkams laisvo organizavimosi garantavimo ir visokio pramonėje visuomenės išnaudojimo panaikinimo. Nėra mažiausios abejonės, kad prezidentas nuoširdžiai susirupinęs krašto ekonominės buklės gerinimu ir lygiu nuoširdumu nurodo kelius, kuriais reikėtų eiti ekonominio atsigavimo siekiant.

Bet kadangi prezidentas nenurodo aiškių planų ir apčiuopiamų budų to viso pasiekimui, tai konservatyviškoji spauda smarkiai kritikuoja prezidentą Rooseveltą, jo kalba išvadindama tik „žodžių migla". Žinoma, lengva pasakyti kas reikėtų padaryt krašto ekonominiam atsigavimui, tačiau tokis pasakymas esti mažos vertės, jei nenurodoma kartu aiškių planų ir budų kaip tas viskas sekmingai padaryti.

Tačiau visi žinome ir tai, kad lengva kitus pritikuoti. Todel lengva ir prezidento Roosevelto pastangas krašto ekonominiam atgaivinimui kritikuoti. Geru apsireiškimu yra bent tas faktas, kad prezidentas aiškiai supranta ir drąsiai nurodo kas reikėtų padaryti krašto gelbėjimui iš šiandieninio ekonominio chaoso. Kuomet vyriausi valstybės vadai aiškiai mato ir supranta musų ekonominės ligos pamatines priežastis ir gali nurodyti kaip tą ligą reikia gydyti, tai pastoja daug lengvesne problema ir efektingų vaistų suradimas tos ligos išgydymui.

Pagaliau nerimta yra kritikuoti kitų darbus, kuomet patys kritikai nieko geresnio nepasiulo į vietą kritikuojamo dalyko. Ir reikia pasakyti, kad prezidento Roosevelto kalbos kritikai irgi tik tuščių žodžių migla žaidžia. Juk viso krašto protų pareiga kooperuoti su prezidentu suradimui galimai geriausios išeities iš šiandieninių ekonominių sunkenybių. Be abejonės šitai kuopuikiausiai supranta ir patys kritikai.

Antraip vertus, tokias kritikas iššaukia ir tam tikrų interesų gynimas. Kiekvienam aišku, kad darbininkams algų kėlimas, darbo valandų mažinimas ir visi kiti visuomenės naudai padaryti prezidento Roosevelto pareiškimai paliečia didžiųjų biznierių interesus. Stambiosios industrijos vadai tuojau stojo piestu prieš prezidento Roosevelto pasiulymą didinti darbininkams algas, trumpinti darbo valandas ir užtikrinti laisvę darbininkams organizuotis. Konservatyviai elementai visuomet buvo ir yra stambiųjų piniguočių interesų gynėjais.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda E. G. KLIMAS, B. Sc., M. D.
Instruktorius Medical Temple Universitete
2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu.

NEMIGA.

Rašo Dr. Margeris.

Kaip Reikia Užsilaikyti ir Gydytis.

(Tąsa)

O vistik norisi palaikyti viltį, kad ateis laikai, kada vaikučių trukumai bus dapildyti mokykloje, kada jie bus atatinkamai priruošti gyvenimui, kada jie išaugs sveiko bei kilnaus charakterio ir stiprios valios vyrai ir moterys.

Tada, žinoma, jie mokės ir išgalės su gyvenimo audromis apsidirbti; tada nebus ko beprasmiai rupintis; tik tada ir nemiga, tarsi kirminas koks, jų laimės ir sveikatos negrauž.

Dabar kalbėsime apie užaugusiuosius — vyrus ir moteris, ir užvis pirmiausia apie tuos, kurie vis dar liuosais nuo nemigos tebėra. Vadinasi, kelsime aikštėn profilaktiką, arba budus išsisaugojimo tų dvasinių aplinkybių, kurios dažniausiai duoda pagrindo nemigai atsirasti ir paskui žmogų varginti.

Proto higiena, šiaip ar taip, čia mums gali padėti, rodos, kuodaugiausia. Juk tai yra mokslas, kurį išmokstame netiktai to, kas reikia daryti, vadinasi, kas musų protui gera ir naudinga (pozityvi proto higiena), bet ir to, ko nereikia daryti, reiškia, kas musų protui negera ir žalinga (negatyvi proto higiena).

Kas neprisigimė su turtinga ir sveika geram charakteriui medžiaga, kas neįgavo gero charakterio iš tėvų ar mokyklos, tas, beabejo, turi patsai gerą charakterį įsigyti.

Reikia pradėti nuo valios — žmogaus dvasios ir kuno karaliaus. Tiesa, šiandien karaliai jau nebemadoj. Bet toks karalius, kaip valia, ištikrųjų yra perdaug naudingas individui ir visai žmonijai, kad galėtų kada nors iš mados išeiti.

Reikia stiprinti savo valią, kad butų galima nereikalingų abejonių išvengti, griežtai pikto atsisakyti, o gero siekti. Reikia, podraug, tobulinti savo nuosprendį, kad butų galima pragaištingų svyravimų bei dvejojimų išvengti ir nuosaikiai spręsti.

Jeigu rupestis, kaip jau pasakyta, beveik visados yra pasėka nesugebėjimo valioti ir nuspręsti, ar, pavyzdžiui, veikti ar ne, tai kaip tik pirmiausiai ir reikia pratintis stipriai valioti ir nuosaikiai nuspręsti. O tatai padaryti, žinoma, geriausiai sekasi per dažnų pakartojimą to paties akto, nes tik tokiu budu vienos rušies įspudis gauna giliai galvon įsmigti ir ten stipriai laikytis.

Bet pirma pradėjus kokį nors aktą kartoti, kad, taip sakant, jį visai išmokus, įpratus bei giliai atmintin įsidėjus, butinai reikia tą patį aktą stebėti, permatyti, pažinti ir, pagaliau, visapusiškai apsvarstyti. Čia, žinoma, reikia taip vadinamo intelektualinio veikimo. O tai yra šalto, rimto protavimo, kokį paprastai seka apgalvotas, apsvarstytas veikimas ir išanksto numatyti to veikimo rezultatai.

Bet su kožnu intelektualiniu veikimu visados drauge eina ir emocijinis veikimas, tai yra, jutimas smagumo arba skausmo. Šitoksai jutimas, žinoma, gali buti silpnas, stiprus arba, kaip dažniausiai su rimtais žmonėmis yra, tik vidutinis. Štai kodel rimti žmonės dažniausiai yra ir tvirtavaliai žmonės, kurie mąsto lėtai, giliai, nuosėkliai, arba logingai, gi veikia apgalvotai bei apspręstai. Jie, trumpai sakant, kur tai kas daugiau vadovaujasi intelektu, negu emocijomis. Visai kitaip, betgi, yra su silpnavaliais žmonėmis, kurie dažniausiai mąsto greitai, paviršutiniškai, nenuosėkliai, arba nelogingai, gi veikia neapgalvotai bei neapspręstai. Jie, trumpai tariant, daugiau vadovaujasi emocijomis, negu intelektu, ir tik todel jų protavimas beveik visados buna labai atskiestas jausmais. Jiems arba perdaug smagu, arba perdaug skauda; taigi, ir elgiasi tarytum kudikiai arba „išpaikyti" vaikai. Ir juose, teisybę pasakius, daugiausia šilimos susiranda netiktai rupestis, neurastenija, bet ir histerija.

Silpnavaliai žmonės paprastai įsivaizduoja smagius daiktus, scenas arba įvykius ir paskui be atvangos mąsto apie tai ir džiaugiasi arba, susikrimtę, kad tatai nėra tikrovėje, ką jie jaučia vaizduotėje, nusimena ir kankinasi. Begales energijos jie paleidžia besvajodami, beketindami ką nors didelio ir svarbaus nuveikti, bet vis neprisirengia, vis nepradeda, vis atideda, taip sakant, rytojui... Mat, jiems baisiai stinga stiprios valios ir nuosprendžio. O neprisirengimas nudirbti darbo, negavimas teigiamų rezultatų, kitaip sakant, nepasiekimas savo tikslo, tarsi verste verčia juos rupintis ir neurastenikais virsti. Pasėkos aiškios: nemiga.

Štai kodel yra begaliniai svarbu stiprinti savo valią ir tobulinti sprendimo galią.

(Daugiau bus)

Atostogas Sunaudokime Lietuvių Literaturos Skaitymui

Pavasaris jau čia pat. Anot Lietuvos žmonių išsitarimo, juozapinė reiškia pavasario pradžią. Nespėsime nė apsižiurėti ir kiekvieną žmogų gaivinantis, kiekvienam naujų jėgų, naujos energijos suteikiantis pavasaris su visomis savo grožybėmis mus visus apglobs.

Pavasariui atėjus prasideda atostogos: vieni važiuoja į Lietuvą, kiti į pajurius, treti į ukius, žodžiu pati gamta traukia žmogų kur nors arčiau prie savęs, kad turėjau gyvenimo permainą, kad pasilsėjus po įtemptų žiemos ir pavasio darbų. Bet žmogus tik tuomet gali visiškai pasilsėti, jei jis ir protiniai esti patenkintas atostogų metu. O niekas tiek žmogui protinio pasilsio ir ramumo nesuteikia, kaip skaitymas dailiosios literaturos.

Laimingi tie, kurie turi išgales Lietuvą aplankyti ir savo senojoj tėvynėj pasisvečiuoti, su saviškiais pasimatyti, savo ilgėsį patenkinti žavėjančiais Lietuvos gamtos vaizdais. Net ir čiagimiai lietuviai nori aplankyti Lietuvą.

Todel nors keliais žodžiais noriu priminti, kad važiuojanti į Lietuvą Amerikos lietuviai turėtų nors po vieną egzempliorių kelių žymesnių Amerikos lietuvių išleistų knygų parsivežti į Lietuvą. Kelionėje nepriseitų nuobodžiauti, turėtų puikiausios progos perskaityti patys tas knygas ir parvežę jas galėtų padovanoti saviškiams Lietuvoje. Lietuvos žmonės labai myli skaityti, ypatingai priaugęs ir priaugantis jaunimas jau nepriklausomoj Lietuvoj moka skaityti ir myli musų literaturą, nuolat prašo saviškių gyvenančių Amerikoje jiems atsiųsti literaturos kurinių.

Ypatingai rekomenduočiau knygą „Gyvenimo Dumble" kiekvienam perskaityti ir į Lietuvą parvežti. Čia aprašoma Amerikos lietuvių pirmesniųjų ateivių sunkenybės, kaip jiems prisėjo angliakasyklose dirbti, kaip jie buvo airių persekiojami ir darbe, ir valdiškose įstaigose ir kiekviename žingsnyje ir kartu sukasi gražus romanas. Parašyta gražia, lengva kalba ir kas tik šią apysaką kartą per skaitė, tai nori ir antru kartu skaityti.

Šios apysakos autorius S. E. Vitaitis labai vaizdžiai į šią žavėjančią apysaką Amerikos lietuvių gyvenimą įpynė. Net Lietuvos Universitete ši apysaka buvo skaityta, diskusuota ir pripažinta žymum kuriniu. Šią apysaką kiekvienas galėtų nusipirkti kreipdamasis į jos autorių, „Tėvynės" adresu. Kaip amerikonai ir kiekviena tauta savo literatura gėrisi, ją platina, taip ir mes, Amerikos lietuviai, turėtumem musų literatų kurinius branginti ir juos platinti. Reikia pratinti čiagimius lietuvius susipažinti su lietuvių literatura, tas pagelbės jiems geresniais lietuviai tapti ir musų literatams nereikės skųstis, kad Amerikoje lietuvių literaturos kurinius maža kas skaito, todel neapsimoka ne rašyti, nė spausdinti.

Kaipo pavyzdį literaturos platinimo galima priminti pereitą vasarą gražų dalyką padariusį SLA. narį studentą Tarulį iš Stamford, Conn. Šis jaunas, energingas lietuvis moksleivis, vasaros atostogų metu, pasiėmė lietuviškas knygas pardavinėti, kad tuo budu sau užsidirbus centą-kitą augštojo mokslo siekimui. Tai labai gražus darbas čiagimio lietuvio, kuris ir kulturiniai labai naudingas ir medžiaginiai naudą atnešantis. Kiekvienas studentas lietuvis galėtų tokiu gražiu darbu pasižymėti vasaros atostogų metu. Netik praplatintų lietuvių literaturos kurinius musų liaudyje ir vieną-kitą centą užsidirbtų mokslo reikalams, bet kartu susipažintų su lietuvių gyvenimu, patirtų žmonių psychologiją, lietuvių budą, papročius ir palinkimus, kas kiekvienam profesionalui labai svarbu. Laike vasaros atostogų šimtai pačių amerikonų studentų eina per namus užrašinėdami įvairius žurnalus ir tuomi sau ant mokslo užsidirba.

Pereitą vasarą studentas Tarulis, pardavinėdamas lietuvių knygas, parodė gražų pavyzdį ir kitiems lietuviams studentams, kad dykai gauti dolerį negalima tikėtis, kad aukų prašyti irgi nedera, nes išmaldų prašo tik bejėgiai žmonės arba paskutiniai tinginiai. Save gerbiantis ir savimi pasitikintis jaunuolis bevelija savu darbu užsibrėžto tikslo pasiekti. Tai garbės vertas jaunuolis, kuris žino, kad tik sunkaus darbo keliu eidamas visus sunkumus nugalėsi, kurie siekiamam tikslui kelią pastoja. Ž.—

JAUNIMO KELIAI

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Jaunuolių Skyrius

Kol jaunas, o broli, sėk pasėlio grudus
Ir dirvos nepleiski! Tuomet, kada jausi,
Kaip kuns ima stingti, dvasia jau susnudus,
Vėlu juk prie darbo: nė sėsi, nė piausi.

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinu stoji,
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko!

Dr. V. KUDIRKA.

Apleistas Jaunimas

Labai dažnai musų spaudoje lietuvių jaunimas — Amerikoje gimę-augę ar dar auganti jaunuoliai — vanojama. Sakoma, buk jie nesijaučia gerais lietuviais. Aš jaunimą visuomet apginu ir nekartą tuo reikalu „Jaunimo Keliuose" esu rašęs. Ir nebe reikalo. Mano supratimu, musų jaunimo jaunosios sielos lietuvybe plieskiasi. Žinoma, yra ir tokių jaunuolių, kuriems lietuvybė ar lietuviškas veiklas — tik vieni juokai. Bet kur tokio jaunimo nėra?! Jo rasime net ir pačioje Lietuvoje. Čia aš pakartosiu savo jau ne sykį kartotą mintį: musų jaunimas jaučiasi lietuvišku ir butų dar daug lietuviškesnis, jei nebutų apleistas. Apleistas gi jis tuo, kad netik seniau, bet ir dabar nėra lietuviškai mokslinamas; niekas jo nesupažindina su lietuvybe, niekas jo nepamoko lietuviškai bent skaityti, rašyti, nekalbant jau apie Lietuvos istoriją, literaturą ir tt.

Laimei, man tenka buti lietuvių kalbos mokytoju net dviejose mokyklose. Mokinu mažamečius — nuo 7 iki 15 metų amžiaus — ir senesnius jaunuolius — nuo 15 iki 25 metų amžiaus. Su jaunaisiais tiek to; jie laiku pradėjo lietuviškai mokytis ir ateity bus geri lietuviai. Aš tai žinau. Kas kita, tačiau, su senesniais. Mano vedamoje antroje (senesnių jaunuolių) mokykloje yra apie 60 mokinių — berniukų ir mergaičių, kurių didžiuma lanko gimnazijas, kolegijas ir net universitetus ir tik mažutėlis jų nuošimtis vos temoka lietuviškai paskaityti. Yra net tokių, kurie kalbėti lietuviškai nemoka. Neatsižvelgiant tačiau į tai, savo širdyse jie jaučiasi tikrais lietuviais. Štai faktas. Kad daugiau jaunuolius sudominti lietuvių kalba ir lietuvybe, surengėme debatus tėma „Ar Amerikoje gimusiems lietuviams reikia lietuviškai mokėti, ar ne?" Debatų tėma, tiesa, naivi. Išsyk buvo prašyta liuosnoriai penkiems mokiniams apsiimti ginti vieną pusę ir penkiems — kitą. Ginti tai, kad Amerikoje gimusiems lietuviams reikia lietuviškai mokėti kaip mat atsirado penki mokiniai. Priešingai pusei nebuvo galima nė vieno priprašyti. Tuomet paskirti penki berniukai, kurie turėjo įrodyti, jog Amerikoje gimusiems nereikia lietuviškai mokėti. Laike debatų susidarė tikras teismo vaizdas. Tie, kurie ginčinosi, kad reikia lietuviškai mokėti jautėsi laisvai. Priešingoji pusė, tačiau pasijuto lyg tas advokatas, kuris teisme gina nusikaltusį prasikaltėlį. Vadinasi, jaunuolio širdis jautės viena, o lupos kalbėjo kita. Todel neigiamąjai pusei nesisekė. Ginčą laimėjo tie, kurie tikrino, kad Amerikoje gimusiems reikia lietuviškai mokėti. Ir matytumet, kokius gražius argumentus jie statė: lietuvių kalba graži; lietuviškai reikia mokėti delto, kad susikalbėjus su savo tėvais, kad užėmus lietuvių įstaigose (redakcijose ir tt.) vietas; kad sekus lietuvių literaturą; gėda tiems, kurie nemoka lietuviškai; koks gali buti lietuvis, jei nemoki savo prigimtos kalbos ir tt.

Bet čia, dalinai, aš ne apie tai noriu kalbėti. Aš noriu dar kartą pasakyti, kad Amerikoje gimęs lietuvių jaunimas yra apleistas. Apleidimą gi aš matau tame, jog iš jaunųjų dienų jo niekas lietuviškai nemokė. Faktas: jau suaugę ir kolegijas lanką jaunuoliai ieško progos lietuviškai išmokti. Ir išmokti ne delto, kad buti mokytesniais ar panašiai, bet vien delto, kad buti geresniais lietuviais.

E, jei aš galėčiau save bent į tukstantį dalelių padalyti ir kiekvieną jų atskirose lietuvių kolonijose apgyvendinti! Tuomet mes pamatytume, ką musų jaunimas gali! Tuomet įjs, neviernieji Tamošiai, įsitikintumet, kad Amerikoje gimęs lietuvių jaunimas yra sveikas ir širdingai lietuviškas elementas. Visa bėda su juo tai ta, kad jis ne lietuviškoje dvasioje išauklėtas ir šiandien dar ne visur auklimas.

Jaunuolis K. J.

JAUNUOLIAI

Šiuo prašome visų jaunuolių rašinėti „Jaunimo Keliuose" apysakaičių, pasakėčių, eilių, juokų, galvosukių bei šiaip įdomių rašinėlių. Taip gi butų malonu, kad jaunuoliai mums pranešinėtų žineles iš savo gyvenimo: parengimų, sporto, pasižymėjimų ir tt.

Mokslas, Raštija ir Dailė

Rašo IOTA.

KAURAI, TAKAI IR AUDEKLAI PRAEITY.

Lietuviai stakles ir skietus pažinojo labai gilioje senovėje. Audimo dailė pas mus prabočius buvo viena iš didžiausių dailių. Ir ji buvo plačiai išdirbta. Įvairios spalvos turėjo savotiškus ženklus. Lietuvis senovės laikuose matė, ir dar nudien mato, baltame audekle tyrumo, šventumo ir taikumo ženklą. Tula daina mena „Baltą Dievą".

Sulig lietuvių padavimų, lietuviai buvo pirmieji žmonės, kurie austi išsimanė. Greičiausiai ir bus taip buvę, kad mus prabočiai, susiverpę siulų, išsimanė juos audinin suausti, o ne žydo Tubal Kaino duktė, pasak žydiškų padavimų. Lietuviai jau iš senų senovės užsiiminėjo visokiais rankų darbais. Žydai, kaip dabar taip ir visuomet, rupinosi tik prekyba verstis. Puikiais parabalais ir gilios minties alegorėmis šneka į mus lietuvių tradicijos. „Siulai" ir „audeklas" pasiekia mus net ir alegorinėje formoje. Čia toks pat vedžiojimas kaip ir „Aguonoje". Mus protėviai, matomai, turėjo pozityvinį sąprotį apie gyvenimą. Protingesnio supratimo apie gyvenimą negali buti. Iš daugelio kitų įsivaizdinimų, žmogaus gyvenimas buvo net audeklu įsivaizdintas. Verpėja verpė iš kuodelio gyvenimą. Antra dievė buvo Metėja, kuri metė stebuklingus gyvenimo siulus. O Audėja audė audinį. Gadintoja žavėtinais žodžiais ir iliuzijomis kerėjo audančių dievių mintis, kad net jos kartais atydingai klausėsi pamesdamos darbą, o tuo tarpu ji sumakliodavo audinius. Visų melaimių versme buvo Gadintoja. Dievė Sergė saugojo gyvenimo audinį ir jį audančias dieves nuo Gadintojos. Sukirpėja kirpo gyvybės siulą. Skalbėja sukirptą audinį išskalbdavo ir patiekdavo Dievui.

Pas senovės grekus buvo žmogus vardu Jason'as, kuris išplaukė savo Argoje ieškoti „Auksinės Vilnos". Pasaka nusako, kad jis priplaukė prie Aito karalystės ir apsivedė su Medėja, to karaliaus dukturimi. Jaunavedžiai pagalios išsitarabanijo, podraug ir aukso vilną bei pukus išsiveždami. Kaldėjų padavimai nusako, kad grekų karalius Sardanpulas buvo dažnai matomas moterų parėdale apsirengęs. Jis sukdavo siulus iš gryžtės purpulinių vilnų. Jo pačios iš tų siulų kaurus ausdavo. Homeras nusako, kad Trojaus Elena audė „pasaką" apie karą savo audiny. Panašiai apie audinius kalba ir Virgilius ir Plinys. Pirmasis sako, kad kaurai buvo karalių butuose ir žirgai buvo jais dengiami. Pastarasis — kad Patolemio Filadelfio bankiete radosi didis brangus kauras. Senovės lietuviai irgi šiems tikslams naudojo kaurus. Šie dideli audiniai tik vėlesnėse gadynėse buvo pradėję daug plačiau madon įeiti kaipo grindų dangstys. Lietuviai jau iš senų laikų naudojo siaurus takus grindims. Patalai buvo mažais kaurais uždengiami. Tas paprotis dar ir šiandien tebesiranda Lietuvoje. Dar galime manyti, kad tie kaureliai senovėje vadinosi „Ryjomis".

Egiptietė Kleopatra labai mėgo brangius, o ypač gražiais raštais išdarytus, kaurus. Kuomet Cezaras ir Antanas pas jąją nuvyko, ji apie save apsivyniojo gražiausių kaurą, kuris ir buvo tam tikslui išaustas, idant puolus kitiems į akis. Kaurai buvo vartoti lietuvių šventnamiuose. Stebėtina pasaka yra, buk Delila suaudusi Samsono čiuprą. Karavanai, keliaudami į Mekos miestą, buvę kaurais uždengti, taip pat ir visi šventi daiktai. Pirmas kauras bažnyčioje atsirado Croylande apie 890 m. Vėliau, kaurai pradėjo atsirasti Pietų Europos katedrose.

Lietuvių audimo dailė pasižymėjo visokiais gilios minties ženklais. Joje figuravo augmenija ir žalmenija (fauna ir flora): spalva, pavydalas, dangus, saulė, mėnuo ir žvaigždės. Buvo ir geometriniai raštai. Audiny lietuvė audėja simbolizavo gyvenimą, nemirtinumą ir šviesą.

JAUNUOLIU DARBUOTĖ

CHICAGO, ILL.

Iš Jaunuolių Lietuvių Veikimo.

Chicagoj yra virš šimto tukstančių lietuvių, iš jų balsuotojų yra apie 45,000. Tai yra milžiniška balso jėga. Tačiaus lietuviai iš savo balsų nieko gero neturėjo.

Tiesa, praeity buvo organizuojama lietuvių politiški kliubai, bet naudos iš jų nebuvo, kadangi „vadai" nieko neveikė, kitus neprileido prie veikimo, o patys norėjo neužsitarnautos garbės. Savo „išdidumu" Chicagos lietuviai nieko nenuveikė ar jie buvo demokratai, republikonai ar socialistai. Tų „vadų" mieris buvo žiurėti į visus „išaugšto", neįsileisti į veikimą žmogaus, nusistačiusio prieš „išdidumo" ir „protingumo" pilnus „vadus".

Tokia betvarkė negali ilgiau tęstis. Lietuviai pradėjo organizuotis sulig naujo plano. Rodosi, kad prie to darbo daugiausiai prisidėjo Dr. Poška. Jaunas čia gimęs lietuvis, Kumskis, pagelbstint draugams, rinko parašus pastatymui kandidaturos į County Commissioner. Darbas buvo sunkus. Cook apskrities politiški bosai nenorėjo prileisti įstatyti Kumskio kandidaturą todel, kad lietuviai neturi savo tvirtos politiškos organizacijos ir, kaipo balsuotojai, nieko nereiškia. Kai surinko virš dvidešimts tukstančių parašų, tada airių bosai turėjo priimti Kumskio kandidaturą.

Šis susirinkimas buvo sušauktas vasario 27, Lietuvių Auditorium. Susirinko apie du šimtai. Didžiuma buvo čia gimę vaikinai ir merginos. Bet musų „tautos vadų" nesimatė, nes, mat, jie nieko nenori turėti su „vaikėzais".

Vakaro pirmininkas buvo išrinktas čia gimęs jaunas vaikinas, Šaltmeris. Jis taip gražiai lietuviškai kalba, kad net reikia stebėtis; gražiau, negu iš Lietuvos atvažiavę, jau musenę lietuviai.

Tas jaunas Amerikos lietuvis, Šaltmeris, pareiškė, kad mus, lietuvių, susirinkimas turi buti vedamas lietuvių kalboje, kad turim gerbti savo tėvų kalbą, kuri turi savo garbingą praeitį.

Susirinkimas buvo stebėtinai tvarkingai vedamas. Rietenų nebuvo, kas yra paprastas nuotikis pas senus lietuvius politikierius.

Visos susirinkimo eigos neaprašysiu, nes tai užimtų daug vietos; pažymėsiu tik, kad čia suorganizuotas kaipo centralinis kliubas, užduotis kurio yra organizuoti visas lietuvių kolonijas, kad suorganizuoti lietuviai galėtų išrinkti savo atstovus į miesto valdybas: aldermanus, teisėjus ir net kongresmanus. Nurodyta keliuose miesto „warduose" yra didžiuma lietuvių, kurie savo balsais išrenka airius ir jie budami valdiškose įstaigose engia lietuvius ir tt.

Viena veikli moteris (negalėjau sužinoti jos pavardės), pareiškė, kad kuomet moterys turi savo politišką kliubą, tai šis kliubas neturėtų vilioti moteris ir merginas prie savęs. Esą, moterys gali turėti atskirą kliubą nuo vyrų, ir, vyrai nuo moterų. Reiškia, vyrai turi turėti kliubą be moterų. Tvarkos vedėjas Šaltmeris, gražia lietuviška kalba atsakė: „Poniute, ką mes vyrai galim padaryti? Juk yra naturalus vyro reikalas kad vilioti moteris, todel ir musų kliubas nebus be moterų pilnas, pilnoj to žodžio prasmėj". Dideliu juoku ir delnų plojimu Šaltmerio pareiškimas užtvirtintas.

Čia gimusio lietuvių jaunimo Chicagoje yra daug. Jie dar ne visi pilnamečiai, bet už kokių trijų-keturių metų turėsim naujų lietuvių balsuotojų apie 50,000, taip kad lietuvių balsų bus jau apie 80,000!

Yra garbė lietuviams, kurie pradėjo organizuoti jaunuolius. Reikia už tai pagerbti jaunus Amerikos lietuvius, kad stoja su tokia didele energija į darbą, nepasiduoda nusususiems airiams save išnaudoti.

Senis.

Mažamečių Kampelis

LAPĖ, GAIDYS IR ŠUO.

Vieną naktį lapė valkiojosi aplink ukininko virštininką ir žiurėjo į tupintį ant laktos gaidį.

— Gera naujiena, kumai, gera naujiena! — sušuko gudragalvė lapė.

— O kas tokio, kas tokio atsitiko?! — nusistebėjo gaidys.

— Karalius liutas apskelbė visuotinąją samtaiką! Nuo šios valandos žvėrys jau nebedraskys paukščių, nė vienas kito — visi gyvensime kuogeriausioje santaikoje ir meilėje!

— Hm... geros naujienos, — tarė gaidys. — Antai, aš matu, ateina tas, kuriam mudu galėsiva tą naujieną papasakoti...

Gaidys ištiesė kaklą ir žiurėjo į priekį.

— Kągi ten matai, kumai? — klausė lapė.

— Ogi musų ponas šuo ateina pas mus. Na, kasgi tamstai pasidarė, ar jau manai bėgti? — nusistebėjo gaidys, pamatęs, kad lapė jau bebėgamti šalin, kaip tik išgirdo gaidžio žodžius apie ateinantį šunį. — Tai ar tamsta nepalauksi šuns, kad pasveikinti jį su visuotinąja žvėrių ir paukščių santaika?

— Mielai tatai padaryčiau, — skubiai atsakė lapė, — bet aš nemanau, kad šuo girdėjęs apie karaliaus liuto apskelbtąją visuotinąją santaiką!...

Gudruolis savo gudrumu dažnai pats save apsigauna.

UODAS IR LIUTAS.

Uodas priėjo prie liuto ir taip jam tarė:

— Aš tamstos visai, o visai nebijau, nors tamsta ir labai tvirtas esi. Ką gi tamstos garsioji spėka reiškia? Tamsta gali tiktai draskyti savo nagais ir kandžioti savo dantimis — tai ir viskas! Aš gi — kitas dalykas! Aš esu daug tvirtesnis už tamstą. Jei netiki — galima eiti imtynių!

Tai taręs, uodas atstatė savo ragelius, prišoko prie liuto ir kirto jam į patį nosies galą. Liutas griebė su savo letena už nosies ir uodo, bet tiek telaimėjo, kad prasidrėskė sau nosį iki kraujui, o uodo nepagavo. Šis pašoko į šalį ir kvatojo iš liuto nelaimės. Tačiau įsipainiojo į voratinklius, ir voras jį suėdė. Taigi uodas, puikavęs prieš žvėrių karalių liutą, pražuvo nuo tokio menko vabalo, kaip voras.

SĖKLELĖ.

Sėklelė negraži, mažutė,
sudžiuvęs purvo gumulėlis —
atrodo: ji tokia menkutė,
bet ne gyvybės žydinėlis...
Bet reikia vien tiktai sėklelę
į žemę po žiemos pasėti,
pašildyti šviesiai žemelę:
dalykai vyksta užkerėti!
Iš mano purvo gumulėlio,
(sėklelė taip menka atrodo),
sulauksi jau laukų gėlelę
ar papuošimą gražų sodo!
Mažytė pranašė gyvybės
sėklelė be žemelės tuni,
mešėja ateities puikybės
jėgų didžių nešioja kune!
Sėklelė, žemės papuošėja,
maitintoja, jėgų šaltinis!
Kas aria laukus, sėklų sėja,
tam vaisius buna pirmutinis!

Arėjas Vitkauskas.

:: Lietuvoje Prieš 100 Metų ::

(Pasikalbėjimas su 100-čiu senuku)

Brangiausias žmogui turtas visais laikais buvo laisvė. Užtat kovojant už ją tiek daug gyvybių, tiek daug energijos ir pasirįžimo paaukota. Vienas tokių musų tautiečių kovos etapų už laisvę ir buvo 1863 m. sukilimas, vadinamas „metiežium". Apie jį kai kurias smulkmenas teikėsi papasakoti Kildiškių k., Pasvalio valsč. 102 metų senukas Liukpetris. Tai dar gana stiprus ir linksmas žmogelis. Gyvena kartu su savo žmona pas vaikus. Pastebėtina, kad ši porelė jau 13 metų, kaip atšventė auksines vestuves — vadinasi bendru liudėsiu ir džiaugsmu dalinasi jau 63 metai.

Kai užėjau pas šią seną porelę — senukas miegojo, o senelė buvo išėjusi į svečius. Anukams pažadinus, senelis atsikėlė ir sužinojęs, kad atėjau išgirsti bent vieno nuoširdaus žodelio iš senesnių laikų — pradėjo drožti.

Tai buvo laikai, kada žmonės prakaitą ir ašaras gėrė vien tik delto, kad vienam kitam ponaičiui ar panytei duotų pabaliavoti, paužti, pasidangintі po svetimus kraštus. Vargo žmonėms valstiečiams gi „jokios mandrystės ant šio svieto" netekdavo patirti: tik budavo dirbk kiaurас dienas ir melskis šventadienį, jei dar įsigali į bažnyčią nueiti. Man pačiam — užsitraukęs gana neskonigos tabokos — tęsė senukas, jaunystės gyvenimas nebuvo labai vargingas. Baudžiavos nėjau, o tarnaudavau pas „gaspadorius" ir vėjams algos neišleisdamas pragyvendavau neblogai. Vėliau išmokau staliaus amatą.

Kaip gi, sakau, senuk, kad prieš metiežio metus musų krašte dar baudžiava buvo, tai iš kur galėjo buti tokie turtingi gaspadoriai, kad samdytų bernus?

Mat, baudžiava jau nebe visuose dvaruose budavo. Musų apylinkės ponas Karpius jau nebelaikė, kaip kiti dvarininkai baudžiauninkų. (Ignacas Karpius 1809 m. testamentu atleido savo valstiečius nuo baudžiavos). Gaspadoriai tada valdė po 20 deš. dirbamos žemės ir dar nemažai pievų. Miško gaudavo kiek tik reikia. Vėliau ponas nustojo mišką davęs. Už visą tą mokėdavo 80 rublių nuomos pinigais. Kas norėdavo galėdavo eiti į Joniškėlio dvarą ir ten nupiauti ir suvežti 1 deš. vasarojaus ar žieminių javų — už tai atskaitydavo 3 rublius iš nuomos.

Ar ponas jau nė kiek nebesikišo į gaspadoriaus reikalus?

Kur jis tau iškentės nesikišęs. Pamatydavo, kad kuris silpniau gaspadoriauja ir varo į blogesnę vietą. Taip buvo išvaryti iš Levaniškių— Jasevičius į Žiližius, Šležas į Pamiškius, iš Gustonių Kačiuška į Kildiškius ir tt.

METIEŽAS 1863 M. SUKILIMAS.

— Na ką gi, sakau, seneli, prisimeni iš metiežo metų?

— O tai buvo 1863 metais.

— Gal turi ką nors užsirašęs, — stebėdamasis taip puikiu metų prisiminimu pertraukiau.

— Ne, — neturiu,—rašyti žodžiu nemoku, o tik „ličbas" (skaitlines) išmokau, nes meistrui — staliui be to nebuvo įmanoma apsieiti — už tat metus gerai ir prisimenu.

Tas sukilimas prasidėjo pavasarį. Ponai miškuose balius keldavo ir vadinėdavo žmones eiti kovoti prieš maskolius. Taip pat kunigai iš sakyklų šaukdavo kiekvieną šventadienį, kad **„eikim kovoti už savo krajų, už savo vierą". Žmonės gi ir klausė — pasiėmę šakes, užsitaisę dalges ant kartenų, o kai kurie ir šiokius tokius šaunamus ginklus pasiėmę, traukdavo į miškus pėsti ar arklius iš apylinkės gyventojų pagrobę raiti jodavo. Daugiausia metiežnikų buvo Ližų miške, arti Pasvalio. Čia tačiau įvyko tik nedideli susirėmimai. Labiausiai mušėsi ties Biržais — tenai kaip buvęs mano kaimynas a. a. Dževečka sakydavo, kulkos byrėjo kaip sniegas.**

SUKILIMO MALŠINIMAS IR IŠTRĖMIMAI.

Iš Vilniaus atvažiavo į Pasvalį Garčekovas su 30 maskolių. Tuojau buvo apgarsinta, kad greitai sugrįžusiems namon „paliokams" bausmė bus dovanota, o ilgiau nepaklausę bus į Sibirą išvaryti. Kai kurie grįžo, bet nemaža buvo išvaryta ir į Sibirą. Kaip aš tikrai žinau, buvo ištremti Migonių sodžiaus Tribuišius, Gudas Antanas, Šimonių sodžiaus Gradinskas Kazimieras, Pasvalio kun. Garuckis.

Kitas jaunas kunigas iš Pasvalio taip pat, matyt, papuolė Sibiran. Vieną sekmadienį žmonės eidami į bažnyčią matė tą kunigą sėdintį Šv. Jono pakalnėj (2 klm. nuo Pasvalio) ant kelmo ir verkiantį, kad maskoliai atvyko ir nėra kur jau dėtis. Keletą kartų dar Ustukių k. moterys nunešė valgyti ir po to jau dingo — matyt, buvo ištremtas.

— Kaipgi sugaudavo tuos metiežnikus?

— Ogi darydavo „ablavas". Maskoliai ir iš apylinkės suvaryti žmonės eidavo per mišką ir vaikydavo sukilėlius. Budavo pastatys vieną maskolių, o iš šalių po pavarytą iš sodžiaus žmogų ir traukia per mišką. Dar 1864 m. Ližų miške „ablava", kurioj ir aš dalyvavau, išvarė kelis metiežnikus: 2 buvo sugauti, 1 nušautas, o kokie 3 dar pasiliko miške. Vieną aš pats mačiau — įsilipęs medžio viršunėj tarp šakų ir sėdi. Maskoliai nepamatė, o apylinkės žmonės, kad ir matydavo, nieko nesakydavo, nes viena, kad tie metiežnikai buvo „savo kraujo" žmonės, o antra, už apskundimą likusieji metiežnikai visada žiauriai atkeršydavo.

— Ar žmonės kartais nepriglausdavo tų metiežnikų pas save?

— Žinoma, žinoma, kad priglausdavo. Antai ir pas mano gaspadorių Mažiešių Baliuną Ližų sodžiuje visą žiemą ant kutės išgulėjo jo artimas giminaitis Kirklilas iš Preibių sodžiaus, Pumpėnų parapijos. Apie jį, išskiriant gaspadorių Baliuną, jo žmoną ir mane niekas iš sodžiaus daugiau nežinojo. Jis per visą žiemą nebuvo atėjęs į grįčią. Naktį kiek pavaikščiodavo po daržinę, kartais į kutę įeidavo. Valgyti šeiminimkė visada atnešdavo įdėtam į kibirą bliudely, kad kaimynai nepastebėtų. Taip jis išvargo visą žiemą, o pavasarį ledus išnešus persileido laiveliu per Lėvens upelę ir nuo tos dienos tiek mes jį ir tematėm. „Kažin kur vargšelis galvą padėjo" — sudejavo apsiašarojęs senukas ir pradėjo pasakoti apie vėlybesnius laikus, paliesdamas daugiau savo gyvenimą, kuriuo jau nebesidomėjau.

Padėkojęs už taip malonų pašnekėsį ir palinkėjęs dar ilgo amžiaus — grįžau namo, pasisiulydamas dar kada nors susitikti.

Kostas Čaplinskas.

Fragmentas

Sapnavau sapną! Mano dvasia buvo laisva, pasiliuosavusi iš tamsių požeminio kalėjimo retežių, molio pančių!...

Ji jojo laiko žirgu!... Mano mintys skambėjo muzikaliai. Jos kalbėjo be žodžių.

Ėjau ir nukeliavau į palaidotus amžius. Baisybė gazdino. Raminau savo širdies pulsus, juos tupdžiau ant žiauraus dainuojančio laiko sparnų, kad jis galėtų žaisti su jais ir sudainuoti melodingą dainą, kurią mintingos dvasio myli — graudžią, bet nepergraudžią giesmę.

Sapnavau. Mano akys matė praeities darbų šešėlius kaipo dabarties reališkumo daiktus — Graikijos ir Hesperijos grabvietes... Egiptą ir senovės šalis, kurios apleido savo valdonus, jų pranašus, šventuosius ir dainius, kurių fleitos stygos tebeskamba...

Taip, išdžiuvę, balti kaulai atsistojo šalia buto, kur mirtis kabojo ir apsirengė gyvybe... Jie kalbėjo apie sostus, garbę, galybę ir grožybę žinomais balsais...

Keliavau toliau. Pamačiau kokiame laike žemė buvo vienas gražus Rojus — per skaidriai žaliuojančias pievas vanduo tekėjo ir vaivorykštė patenkintai leidos nuo augštų padangių į žemę. Mačiau augalotus medžius, kurių nepažinau pirmiau ir ant kurių tupėjo bei sotinos bevardžiai paukščiai ir smagiai giedojo, suglaudę savo žvilgančius sparnelius lyg gėlės, kada vasaros naktys atsiunčia joms saldų miegą su rasomis.

Umai įvyko permaina. Baisus judėsys! Jis palšino ir drebino visus gyvus daiktus.

Tamsios Padangės lenkės prieš vandenyną, kaip galingas žmogus kovoj. Vandenynas skrijo per augštus kalnus. Ežeras liko nuplektas į jurą, kur vėjai jodinėja, siunta. Žemė nuliudusi, nes besilinksmindama ji pamiršo savo dievą. Nuodėmė išsireikalavo savo jaunąją ir su savo vampyriniu kvapu iščiulpė jos gyvybės gražiąją srovę...

Gyvybė sugrįžo į jos nosies skylutes. Dar kartą ji pakėlė nuo vandenų savo dvasią. Meilųs reginiai, į kuriuos pirmiau žiurėjau, pranyko.

Ji buvo tokia graži kaip ir tada, kai graikai pavadino ją „grožybe". Bet nuodėmingi vyrai perplaukė juras ir jauties drąsiais... Taip, jie žvelgė į padanges ramiu išdidumu, tartum jokia akis nematė jų skliauto nudengančio tamsybe ir baime ir mirtimi, tartum pasaka pasakyta!...

Amžinybės nuskrido ir pranyko viduj mano sapno. Vienok, nuodėmė padarė širdį savo buveine, užtemdydama dangų žmonėms. Bet tas atrodo, jei du ar trys išdrįstų šnekėtis atvirai ir kalbėtų apie sielos gyvenimą, viltį ir grožybę — tuoj pakiltų garsai, kokiais angelai kvėpuoja, nes dievas atėjo numirti ir suteikti ramybę. Ir suteikė, nes „Pano tada nebuvo".

Tamsybė, kuri vainikavo žemę, pranyko iš sielos!...

Gyvybė užgimė iš mirties...

V. J. B.

S. L. A. REIKALAI

PROTOKOLAS

SLA. Pildomosios Tarybos Suvažiavimo, Įvykusio Kovo 1, 2, 3 ir 4 dd., 1934 Metų, SLA. Centro Raštinėje, 307 West 30-th Street, New York N. Y.

SESIJA PIRMA.

Suvažiavimą atidarė SLA. Prezidentas, S. Gegužis, 10-tą valandą ryte. Sekretorius, M. J. Vinikas, peršaukia SLA. Pildomosios Tarybos vardošaukį. Suvažiavime dalyvauja: Prezidentas S. Gegužis, Vice Prezidentas A. Mikalauskas, Sekretorius M. J. Vinikas, Iždininkas K. P. Gugis, Iždo Globėjai J. Januškevičius Jr. ir S. Mockus.

Pereito SLA. Pildomosios Tarybos suvažiavimo protokolas buvo skaitytas ir priimtas pačiame pereitame suvažiavime. Imama svarstyti iš pereito suvažiavimo protokolo einanti reikalai.

1. Sekretorius M. J. Vinikas pasiulo, kad jam butų leista paprašyti „Tėvynės" redaktorių p. S. E. Vitaitį rašyti šio suvažiavimo protokolą, kad butų galimybės pačiame suvažiavime protokolą perskaityti ir priimti ir kad Sekretorius galėtų laisvai visus reikalus referuoti ir jų svarstyme dalyvauti, tuo budu žymiai paskubinant ir paties suvažiavimo eigą ir greičiau visus reikalus apsvarstyti, ko nebutų galima pasiekti pačiam Sekretoriui protokolą rašant. Visi Pildomosios Tarybos nariai sutiko su tokiu Sekretoriaus pasiulymu, išskiriant vieną Iždo Globėją J. Januškečių Jr., kuris tam griežtai pasipriešino.

2. Iždininkas K. P. Gugis raportuoja, kad sulig pereito Pildomosios Tarybos suvažiavimo nutarimo pasamdyta Breckenridge firma patarnauti investmentų gerinimo reikalu. Pakviestas į Pildomosios Tarybos posėdį p. Breckenridge plačiai išdėstė savo planą Susivienijimo investmentų gerinimui. Nuodugniai visą reikalą apsvarsčius ir sujungiant pereito Pildomosios Tarybos suvažiavimo nutarimą investementų gerinimo reikalu, nutarta užgirti Finansų Komisijos ir SLA. Iždininko pasamdymą Breckenridge firmos sutartomis sąlygomis patarnauti SLA. investmentų reikalais. Visas reikalas bus vedamas pereito Pildomosios Tarybos suvažiavimo nutarta procedura.

Pirmą sesiją Prezidentas S. Gegužis uždarė 1-mą val. po pietų.

SESIJA ANTRA.

Antrą sesiją Prezidentas S. Gegužis atidarė 2-rą val. po pietų. Sesijoje dalyvauja visi Pildomosios Tarybos nariai, išskiriant SLA. Daktarą Kvotėją.

3. Svarstoma reikalingumas patobulinti mortgičių suteikimo procedurą ta prasme, kad pritraukti rimtesnių aplikacijų mortgičių paskoloms. Iki šiol buvo praktikuojamas bereikalingai neribotas viešas skelbimas smulkmenų apie kiekvieną mortgičio prašymą. Platus skelbimas spaudoje smulkmenų, ypač atmetamų prašymų mortgičiaus paskoloms, turėdavo blogos įtakos ir žemindavo kaip prašytojo, taip ir nuosavybės charakterį ir vertę ir delto daug narių susilaikydavo nuo ėmimo paskolų iš SLA. Tokia praktika sudarė tą padėtį, kad tik kraštutiniai reikalingos paskolos kreipdavosi prie SLA. Kad šią padėtį pataisyti, nutarta skelbti laikraštyje tik tokias dalis protokolų, kur atsisakoma suteikti paskolas, kurios neatsilieps žalingai apie prašančius paskolos ir nepakenks nuosavybės vertei. Mortgičių teikimui bus prisilaikoma sekamos proceduros:

SLA. Sekretorius atspausdins tam pritaikintas mortgičio paskolos blankas, kuries bus galima gauti pas SLA. Pildomosios Tarybos ir Finansų Komisijos narius. Aplikacijos privalo buti išpildytos dulplikate ar triplikate ir kartu su tinkamais paaiškinimais turi buti prisiųstos SLA. Centran. Sekretorius, jei prašymas tvarkoje, pasiunčia vieną kopiją Finansų Komisijai, o kitą pristato Pildomąjai Tarybai. Kuomet Pildomoji Taryba nutaria paskolos prašymą patenkinti, nuskiria vieną Pild. Tar. narį pridaboti tinkamą išpildymą visų reikalingų dokumentų. Visi originaliai dokumentai turi buti laikomi Iždininko archyve, o Centro Raštinėj privalo pasilikti tinkamos kopijos. Atmestų prašymų dokumentai pasiliks Centro Raštinės archyve.

4. Svarstoma prašymas No. 38 gauti paskolą iš SLA. Visą reikalą nuodugniai apsvarsčius nutarta nėsant galimu prašymą patenkinti.

5. Apsvarsčius nutarta įgalioti SLA. Iždininkas K. P. Gugis padaryti pakeitimą Continental Morgage Co. bondsų sulig Mellon Banko rekomendacijų.

6. Apsvarsčius užgirta atliktas sudėjimas „Proof of Claim" su Referee Allied Owners bondsų reikalu. Taip įgaliojami SLA. Iždininkas K. P. Gugis ir Sekretorius M. J. Vinikas atlikti visus reikalingus žygius apsaugojimui SLA. turto šiuose bondsuose.

7. Iždo Globėjas J. Januškevičius Jr. raportuoja SLA. namo Thompsonville, Conn., reikalus. Praneša, kad miesto asesmentas ant namo tapo numažintas $2,000. Taip pat raportuoja, kad krautuvės nuomininkė nenori mokėti užvilktos $200 nuomos ir reikalauja leas'o. Raportas priimtas ir p. Januškevičius įgaliotas visą reikalą sutvarkyti geriausiai galimomis sąlygomis, kaip kad buvo nutarta pereito Pildomosios Tarybos suvažiavimo.

8. Atsilankė į Pildom. Tarybos posėdį SLA. Įstatymų Komisija: P. W. Birštonas, adv. J. B. Bordenas ir adv. F. J. Bagočius pasitartį konstitucijos taisymo reikalu. Plačiai diskusuota taisytini konstitucijos paragrafai.

Antrą sesiją Prezidentas S. Gegužis uždarė 6:30 val. vakare.

SESIJA TREČIA.

Trečią sesiją Prezidentas S. Gegužis atidarė 9:30 val. ryte, kovo 2 d., 1934 m. Sesijoje dalyvauja visi Pildomosios Tarybos nariai, išskiriant Daktarą Kvotėją.

Skaitoma pirmos ir antros sesijų protokolas ir priimtas su mažais pataisymas.

9. Iždininkas K. P. Gugis raportuoja, kad sulig Pildomosios Tarybos nutarimo atnaujinta paskola Frank Diksui ant namo 3341 So. Auburn Ave., Chicago, Ill. Atnaujinimas atlikta Pildomosios Tarybos nutartomis sąlygomis.

10. Iždininkas K. P. Gugis raportuoja, kad Tamas Horwich neišpildė pereito Pildomosios Tarybos suvažiavimo nutarimo jam suteiktos SLA. paskolos reikalu ant namo adresu 6739-41 So. Chappel Ave., Chicago, Ill. Apsvarsčius nutarta užvesti forklozavimo procedurą perėmimui namo SLA. nuosavybėn ir priimta sekama rezoliucija:

Regular meeting of the Executive Board of the Lithuanian Alliance of America, held on the 2 day of March, A. D. 1934 at 307 West 30-th Street in New York City, New York, at 10 o'clock, A. M.

The following members of the Executive Board of the Lithuanian Alliance of America were present and participated in said meeting:

Stanley Gegužis, Prezident,
Anton Mikalauskas, Vice-President,
M. J. Vinikas, Secretary,
Kasimir P. Gugis, Treasurer,
Joseph J. Januskevicius, Jr., Trustee,
Stanley Mockus, Trustee.

Whereas, Sigmund Mickiewicz and Margaret Mickiewicz, his wife, borrowed from the Lithuanian Alliance of America, the sum of $20,000.00 which indebtedness was evidenced by one principal note bearing date December 28, 1920 due three years after date, bearing interest at the rate of 6% per annum, payable semi-annually on the 28-th day of June and December in each year, which principal note was secured by mortgage deed to The Lithuanian Alliance of America, dated December 28, 1920 and recorded as document No. 7026259 in the Recorder's Office of Cook County, Illinois, upon real estate situated in the city of Chicago, county of Cook and State of Illinois, to-wit:

Lot 8 (except the North 35 feet thereof) and the North 41 feet of Lot 9 in the subdivision of the East 333½ feet of the North three quarters of the West Half of the South East Quarter of Section 22, Township 38 North, Range 14, East of the 3-rd Principal Meridian, (except 68-th Street heretofore dedicated)

Whereas, Sigmund Mickiewicz and Margaret Mickiewicz, his wife, subsequently conveyed the above described real estate by their warranty deed to John Noonan and Mary Noonan, his wife, subject to said mortgage, and

Whereas, on December 12, 1923, the Lithuanian Alliance of America, a corporation, as the owner of the said mortgage entered into an agreement with John Noonan and Mary Noonan, the then owners of record of said mortgaged property extending the time of payment of said mortgage from December 28, 1923 to December 28, 1926, subject to the covenants and provisions in the mortgage deed contained above described, and

Whereas, said John Noonan and Mary Noonan, his wife, thereafter conveyed said real estate above described by their warranty deed to Thomas and Yetta Hurwich, his wife, subject to said mortgage, and

Whereas on November 3, 1926 the Lithuanian Alliance of America, a corporation, as the owner of the said mortgage entered into an agreement with Thomas Hurwich and Yetta Hurwich, his wife, the then record owners of the real estate above described, extending the time of payment of said mortgage for 5 years from December 28, 1926 to December 28, 1931, subject to the covenants and conditions contained in the mortgage deed above described.

Whereas, again on the 28-th day of December, 1931, the Lithuanian Alliance of America, a corporation, as the owner of the said mortgage entered into an agreement with Thomas Hurwich and Yetta Hurwich, his wife, the then owners of record of the said mortgage property, extending the time of payment of the balance of $19,500.00 of said mortgage for five years from December 28, 1931 to December 28, 1936, with prepeyments of $500.00 on account of the principal on each of the following dates: June 28, 1932, December 28, 1932, June 28, 1933, December 28, 1933, June 28, 1934, December 28, 1934, December 28, 1935, and the balance of $16,000.00 on December 28, 1936, subject to all of the covenants and conditions contained in the mortgage deed above described, and,

Whereas, the said Thomas Hurwich and Yetta Hurwich, his wife, have failed to carry out their agreement with the Lithuanian Alliance of America, to-wit: in that they have failed to pay extension interest coupons Nos. 2, 3 and 4 in the sum of $570.00, $555.00 and $540.00 respectively, due December 28, 1932, June 28, 1933 and December 28, 1933, respectively; and installments of principal in the sum of $500.00 each, due December 28, 1932, June 28, 1933 and December 28, 1933, respectively, and that payment of general taxes levied against said premises as required and provided in and by said mortgage deed have not been made, and

Whereas, because of the said default in payment of interest and breach of the covenants of the said mortagage deed, it is necessary in order to preserve the rights and property of the Lithuanian Alliance of America, to institute foreclosure proceedings against said property.

Therefore, be it resolved that the said Executive Board of the Lithuanian Alliance of America, hereby elects and declares the entire principal indebtedness secured by the mortgage deed to be due and payable together with all accrued interest thereon.

And be it further resolved that Kasimir P. Gugis, Supreme Treasurer, of the Lithuanian Alliance of America, be and he is hereby authorized and empowered to take all legal and necessary steps to obtain title to and possession of said premises, through foreclosure proceedings or any other means which he may deem advisable for the best interest of the Lithuanian Alliance of America.

11. Skaitoma Dr. J. Kulio prašymas sumažinti įmokėjimo principo sumą ir pailginti atnaujinimą paskolos penkių metų terminui ant namo adresu 3626 So. Halsted St., Chicago, Ill. Apsvarsčius nutarta Dr. J. Kulio prašymą patenkinti ir paskolą atnaujinti sekamomis sąlygomis: įmokant $1,500 principo atnaujinimo laiku ir vėliaus numokant po $500 į metus per sakamus keturis metus, taip pat mokant 6 nuoš. metams už paskolą. Įgaliotas Iždininkas K. P. Gugis šios paskolos atnaujinimą atlikti.

12. Iždininkas K. P. Gugis raportuoja, kad sulig pereito Pildomosios Tarybos suvažiavimo įgaliojimo jokio susitarimo pasiekti negalėjo reikalu paskolos Jonui P. Rašinskui ant namo adresu 6343 So. Mozart St., Chicago, Ill., todel užvesta forklozavimo procedura perėmimui namo SLA. nuosavybėn. Iždininko atliktas žygis šios paskolos reikalu užgirtas.

13. Iždininkas K. P. Gugis raportuoja, kad nebuvo galima paskolos su savininkais Joseph J. Elias, James Doody ir John Zakarevich, Juozo ir Barboros Stulpinų namo reikalu, adresu 818 W. 18-th Street, Chicago, Ill., ant kurio SLA. yra davęs paskolą sumoje $8,500.00. Apsvarsčius nutarta įgalioti SLA. Iždininką K. P. Gugį užvesti forklozavimo procedurą perėmimui namo SLA. nuosavybėn ir priimta sekama rezoliucija:

Regular meeting of the Executive Board of the Lithuanian Alliance of America, held on the 2 day of March, A. D. 1934 at 307 West 30-th Street, in New York, N. Y., at 10 o'clock, A. M.

The following members of the Executive Board of the Lithuanian Alliance of America, were present and participated in said meeting:

Stanley Geguzis, President,
Anton Mikalauskas, Vice-President,
M. J. Vinikas, Secretary,
Kasimir P. Gugis, Treasurer,
Joseph J. Januskevicius, Jr., Trustee,
Stanley Mockus, Trustee.

Whereas, Joseph Stulpin and Barbora Stulpin, being indebted in the principal sum of $8,500.00, for value, executed and delivered their on principal note dated March 19, 1923, in the sum of $8,500.00, payable to the order of themselves and by them duly signed, endorsed and delivered, due three years after date, with interest at the rate of six per cent per annum, payable semi-annually, on the 19-th day of March and September in each year, which note was secured by trust deed dated March 19, 1923, made by Joseph Stulpin to Barbara Stulpin, his wife, to Joseph J. Elias, as trustee, conveying the following described real estate situated in the city of Chicago, county of Cook and State of Illinois, to-wit:

Lot 42 in Roth's Subdivision of Block 17 in the Assessor's Division of the North Quarter of the South East Quarter of Section 20, Township 39 North, Range 14, East of the 3-rd Principal Meridian, together with all the buildings and improvements thereon,

which trust deed was recorded in the Recorder's Office of Cook County, Illinois, as Document No. 7848665, in Book 18488 of Records, Page 171. and,

Whereas, on March 18, 1926 an extension agreement was entered into by and between Universal State Bank, the owner and holder of the trust deed and indebtedness secured thereby, and Joseph Stulpin and Barbara Stulpin, his wife, the owners of the real estate therein described, extending the time of payment of said mortgage from March 19, 1926 to March 19, 1929, subject to the covenants and provisions contained in said trust deed, and

Whereas on December 16, 1930, an extension agreement was entered into by and between Universal State Bank, the owner and holder of the trust deed and indebtedness secured thereby, and Chicago Title and Trust Company, as Trustee under the provisions of a deed or deeds in trust duly recorded and delivered to said company in pursuance of a Trust Agreement dated November 20, 1930 and known as Trust Number 26032, the owners of record of the said real estate above described, again extending the time of payment of said principal note secured by aforesaid trust deed from December 19, 1930 to December 19, 1933, subject to the conditions and covenants contained in said trust deed, and

Whereas, the Lithuanian Alliance of America, a corporation, purchased said principal note, extension interest coupons, and trust deed securing the same, from the Universal State Bank, a corporation, for a valuable consideration, and said Lithuanian Alliance of America, a corporation, is the legal holder and owner of the said trust deed and indebtedness secured thereby, and

Whereas, default has been made in the payment of interest coupon No. 5 in the sum of $255.00 due June 1933, and of interest coupon No. 6 in the sum of $255.00 due December 19, 1933; likewise default has been made in the payment of principal note in the sum of $8,500.00 due December 19, 1933, in accordance with extension agreement, and that payment of general taxes levied against said premises as required and provided in and by said trust deed have not been made, and,

Whereas, because of the said default in payment of interest and breach of the covenants of the said trust deed, it is necessary in order to preserve the rights and property of the Lithuanian Alliance of America, to either institute foreclosure proceedings against said property or pay a consideration for quitclaim deed to said premises to the owners of the equity thereof, and

Now, therefore, be it resolved, that the said Executive Board of the Lithuanian Alliance of America, hereby elects and declares the entire principal indebtedness secured by the trust deed due and payable immediately, together with all accrued interest thereon.

Be it further resolved that the said Kasimir P. Gugis, Supreme Treasurer of the Lithuanian Alliance of America, be and he is hereby authorized and empowered to take all legal and necessary steps to obtain title to and possession of said premises, through foreclosure proceedings or at law, or any other means, which he may see fit for the best interest of the Lithuanian Alliance of America, without any further delay.

14. Spaustuvės gerinimo komisija: Sekretorius M. J. Vinikas, Prezidentas S. Gegužis ir redaktorius S. E. Vitaitis raportuoja, kad visai padėčiai paaiškėjus priseina galutinai imtis spaustuvės gerinimo ir todel rekomenduoja pirkti naują linotypą raidėms rinkti ir spaus dinamą presuką spaudos darbams atlikti, taip pat galutinai apsistoti su „Tėvynės" spausdinimu savoje spaustuvėje, kaip iki šiol buvo daroma. Nuodugniai apsvarsčius komisijos rekomendacijas nutarta priimti ir komisija įgaliota spaustuvės gerinimą atlikti sulig patiektų rekomendacijų — nuperkant reikalingas mašinas ir kitus reikalingus pagerinimus įvesti ir galutinai palikti „Tėvynės" spausdinimą savoje spaustuvėje.

15. Iždininkas K. P. Gugis plačiai raportuoja Chicagos Lietuvių Auditorijos reikalą, kuriame ir Susivienijimas turi įdėjęs pinigų — pirkęs bondsų. Apsvarsčius visus pakeltus faktus, įgaliotas Iždininkas ir toliaus stovėti šio investmento sargyboje ir visą reikalą sekti su nauda organizacijai.

16. Svarstoma SLA. Įstatymų Komisijos sekretoriaus adv. J. B. Bordeno sąskaita sumoje $220.61 už prirengimą pertaisytos konstitucijos projekto spaudai. Kadangi Pildomosios Tarybos suvažiavimas kovo 3 d., 1933 m., yra nutaręs, kad jei ateityje Įstatymų Komisija darys konstitucijos pertvarkymo reikalu išlaidas, tai Pildomoji Taryba tokių sąskaitų išmokėjimą paliks spręsti sekamam SLA. Seimui. Akyvaizdoje tokio Pildomosios Tarybos suvažiavimo nutarimo, dabar Pildomoji Taryba neranda galimu adv. Bordeno sąskaitą išmokėti ir todel ji paliekama spręsti sekamam SLA. Seimui.

Prezidentas S. Gegužis trečią sesiją uždarė 1-mą valandą po pietų.

SESIJA KETVIRTA.

Ketvirtą sesiją Prezidentas S. Gegužis atidarė 2-rą val. po pietų. Sesijoje dalyvauja visi trečioje sesijoje dalyvavę Pildomosios Tarybos nariai.

17. Iždininkas K. P. Gugis raportuoja, kad SLA. 109 kp., Chicago, Ill., nario Antano Žilinsko pašelpos išmokėjimas galutinai sutvarkytas. Visą reikalą ištyrus susitarta su p. Žilinsku, kad jam išmokėti pusę reikalaujamos pašelpos sumos — $35.00. Iždininko susitarimas užgirtas.

18. Sekretorius M. J. Vinikas raportuoja, kad nuo pereito Pildomosios Tarybos suvažiavimo iki šiol priimta atgal į SLA. 34 nariai, kurie buvo suspenduoti ilgiau 3 mėnesių. Priėmimas užgirtas.

19. Sekretorius raportuoja, kad SLA. 232 kp., Thomas, W. Va., nario L. Kaupo ligoje pašelpa išmokėta, nes visą reikalą ištyrus nesirado jokių kliučių pašelpos išmokėjimui. Sekretoriaus atliktas žygis užgirtas.

20. Pašauktas p. Breckenridge į Pildomosios Tarybos posėdį ir aptarus investmentų reikalus patiekta p. Breckenridge nurodymai kokios rušies investmentai yra galimi sulig SLA. konstitucijos patvarkymų ir kokie investmentai Susivienijimui pageidaujami, kaip naujus investmentus darant, taip ir turimus investmentus gerinant.

21. Svarstoma SLA. paskolos Lietuvos Atstatymo Bendrovės reikalas. Atsilankę į Pildomosios Tarybos posėdį Lietuvos Atstatymo B-vės atstovai: adv. F. J. Bagočius ir p. A. B. Strimaitis ir patiekė prašymą paskolą atnaujinti trims metams senomis sąlygomis. Visą reikalą nuodugniai apsvarsčius nutarta morgičių palikti atviru sekamomis sąlygomis: Liet. Atstatymo B-vė turi užmokėti užvilktų taksų už pusmetį ne vėliaus gegužės 1 d., 1934, ir pribrendanti taksai turi buti apmokėti pilnai, toliaus mokant 6 nuoš. už paskolą ir numokant principo po $300 kas pusė metų, taip pat suteikiant kas šeši mėnesiai SLA. Pildomąjai Tarybai formoje afidavito apyskaitas iš

S. L. A. KALENDORIUS

KUOPŲ BEI APSKRIČIŲ PARENGIMAI

BRIDGEPORT, CONN. — SLA. 51 kuopa rengia gražų pasilinksminimo vakarą — teatrą ir šokius pirmą šeštadienį po Velykų, balandžio 7 d., Svetainėje 407 Lafayette St., pradžia 7 val. vakare. Bus suvaidinta pirmu kartu Bridgeporte graži komedija „Pasaulis be Moterų". Bus gera muzika šokiams, kurią gros visi jaunuoliai ir beveik visi SLA. nariai. Šokiai tęsis iki vėlumos nakty, įžanga pigi. Širdingai kviečiame visus Bridgeporto ir apylinkės lietuvius atsilankyti, o labiausiai visų SLA. narių pareiga atsilankyti ir paremti šį parengimą. — Rengimo Komitetas.

—o—

NEW BRITAIN, CONN. — SLA. 34 kp. stato scenon keturių veiksmų dramą iš baudžiavos laikų — „Baudžiauninkė". Vaidins teatrališka grupė iš Hartford, Conn., kuri jau atsižymėjo po visą Conn. valstiją suvaidindama šį veikalą su didžiausiu pasisekimu, net nekurios kolonijos reikalauja pakartoti. Šis svarbus perstatymas atsibus nedėlioje, balandžio 15 d., 2 val. po pietų, Lietuvių Svetainėje, 354 Park St. Įžanga 25c. ir 35c. ypatai. Visi vietos ir apylinkės lietuviai kviečiami atsilankyti.

visų pajamų už namą ir taipgi visų išmokėjimų namo reikalais.

22. Svarstoma SLA. 60 kuopos reikalai. Prezidentas S. Gegužis praneša, kad po praeito Pildomosios Tarybos suvažiavimo, kuris nutarė šios kuopos reikalų sutvarkymą, kilo nauji nusiskundimai ir teismu grumojimai, tad Prezidentas matęs reikalo įgalioti SLA. Iždininką K. P. Gugį, kuris nuvykęs į SLA. 60 kuopą vietoje visą reikalą ištirtų ir stengtųsi betvarkę likviduoti. Iždininkas skaito savo raštišką raportą iš tyrinėjimo betvarkės SLA. 60 kuopoje, pažymėdamas, kad nesuradęs išanksto nustatyto tikslo nesiskaityti su SLA. konstitucija ir visa betvarkė kilus vien del veikėjų įsikarščiavimo ir vieni kitų nužiurėjimo kenkime kuopai; taip pat pažymi, kad visi kuopos vadovybėje stovinti veikėjai viešai prisipažino apsilenkę su SLA. konstitucija ir apgailestavo, kad įsikarščiavime nesužiniai tą padarė, pasižadėdami ateityje laikytis konstitucijos ir dirbti Susivienijimo labui. Pagaliau Iždininkas patiekia sekamas rekomendacijas:

a) Priimti SLA. 60 kuopos narių duokles, kurias siuntė Centro neužtvirtintas kuopos sekretorius ir taip užsimokėjusius narius skaityti gerame stovyje;

b) Užgirti SLA. 60 kuopos išrinktą valdybą tokiame sąstate, kokiame ji dabar išrinkta, jei visi valdybon išrinkti nariai turi reikalingas sulig konstitucijos kvalifikacijas;

c) Išmokėti pašelpas ir pomirtines nariams, kurių duoklės yra užmokėtos ir sulig konstitucijos patvarkymo turi teisę tokias pašelpas gauti.

Nuodugniai visą reikalą apsvarsčius ir suradus, kad nariai prisipažįsta prie klaidų ir gailisi jas padarę, kartu pasižadėdami to vengti ateityje ir be to darbuotis organizacijos labui, nutarta atšaukti pereito Pild. Tarybos suvažiavimo nutartus patvarkymus SLA. 60 kp. reikalais ir Iždininko K. P. Gugio rekomendacijas užgirti kartu įsakant SLA. 60 kuopos valdybai ir nariams ateityje griežtai pildyti SLA. konstitucijos patvarkymus ir SLA. Pildomosios Tarybos ar jos narių parėdymus.

(Daugiau bus)

IŠ S.L.A. KUOPU DARBUOTĖS

DETROIT, MICH.
Iš Seimo Rengimo Komisijos Darbuotės.

SLA. 38-to Seimo Rengimo Komisija darbuojasi visu smarkumu, gerai ir sutartinai rengiasi prie busiančio SLA. Seimo. Tam tikslui buvo surengusi gražų vakarą su muzikaliu programu ir šokiais. Iš to parengimo komisija padarė ir pelno. Apie tai jau buvo minėta organe „Tėvynėje".

Seimo Rengimo Komisija jau daug darbo turi atlikusi. Padaryta sutartis su viešbučiu, kuris randasi miesto centre. Tai švarus viešbutis, kambariai geri ir kaina prieinama. Svetainė taipgi graži. Dabar komisija tik laukia iš SLA. Prezidento, p. S. Gegužio paskyrimo dienos busiančiam Seimui. Komisija jau prisirengusi savo pareigas atlikti.

SLA. 352 kuopos organizatoriu pernai buvo p. F. Motuzas, o šiems metams išrinkome darbščią ir energingą organizatorę, ponią F. Budvidienę, kuri energingai darbuojasi del musų kuopos ir bendrai viso Susivienijimo labo. Per gana trumpą laiką ji jau prirašė keletą naujų narių prie SLA. 352 kuopos. Ir bendrai šiais metais musų kuopoje pasireiškė daugiau gyvumo. **V. Gumbris.**

ROCKFORD, ILL.
Iš SLA. 77 Kp. Susirinkimo.

Kovo 4 d. įvyko SLA. 77 kp. reguliaris susirinkimas. Susirinkimą atidarė kp. pirm. J. Siaurusaitis. Iššaukus kp. valdybą, pasirodė, kad visa valdyba pribuvo.

Pirmininkas pranešė, kad yra mirus kp. narė, a. a. M. Krupavičienė ir paprašė, kad visi nariai atsistojimu atiduotų pas kutinę pagarbą.

Toliau eita prie raportų išdavimo. Iš raportų paaiškėjo, kad šiuo kartu ir vėl turim du ligoniu.

Veikiančiosios komisijos narys pakėlė klausimą kaslink lakuno Janušausko skridimo į Lietuvą. Tuo reikalu išsireiškė keletas narių ir visi sutiko tą žygį paremti. Kadangi musų kp. yra parėmus Dariaus ir Girėno žygį, tai ir dabar nutarė remti ir pavedė visą reikalą veikiančiąjai komisijai, kuri susižinos su ALTASS ir gavus visus patarimus, kas butų geriausia surengti, imsis už darbo.

Toliau, buvo pakeltas klausimas, kad surengti bankietą pagerbimui dainininkų-lošėjų. Kadangi SLA. 77 kp. per daugelį metų, pagal išgalę dirbo ir kulturinius darbus, rengdama teatrus, koncertus ir, nesigiriant, įstengė perstatyti gana pavyzdingai, pasidėkavojant musų vietiniams artistams-dainininkams ir Rockfordo visuomenė turi gerą opiniją link SLA. 77 kp. parengimų, nes juos gausiai lanko. Todel kp. džiaugiasi turėdama savo kuopoj tokį burį gerų ir gabių lošėjų-dainininkų, jiems yra dėkinga ir tą dėkingumą jiems reikšdama rengia jų pagerbimui bankietą. Taipgi nutarta pakviesti ir ne narius, kurie prisidėjo prie lošimo ar dainavimo. Šis dalykas taipgi pavesta veikiančiąjai komisijai.

Musų jaunas org., Spokauskas, šiame susirinkime irgi pridavė naują narį, p. Ruzą. Ponia Šimaitienė persikėlė į augštesnį laipsnį, o jos sunus, Vytautas Šimaitis, iš jaunuolių skyriaus persikėlė į suaugusių skr. Taigi jaunuolių skyrius netenka vieno energingo veikėjo savo tarpe.

Baigiant susirinkimą, prot. sekr., p. Petraitis, paprašė, kad nariai ateitų pas jį pasirašyti vardą ir pavardę, pasižadėdami ateiti į sekantį susirinkimą, nes tame susirinkime bus balsavimai Centro valdybos. Taigi nariai bus kviečiami atvirutėmis, bet kad sutaupyti kelis centus del kp. iždo, tai kurie paliks savo parašą, pasižadėdami ateiti į tą susirinkimą, tai tiems nereikės atviručių siųsti.

A. a. M. Krupavičienė.

Velionė Krupavičienė sirgo virš keturis metus. Paskutiniais dviem metais mažai galėjo pasikelti iš lovos ir 19 d. vasario persiskyrė su šiuo pasauliu, sulaukus apie 45 metus amžiaus.

Dideliame nuliudime velionė paliko vyrą ir du sunus, jauniausias 20 metų ir vyriausias apie 22. Ponai Krupavičiai gana sunkiai gyveno, nes šiais depresijos laikais nedirbo jau kelinti metai ir per tuos kelis metus turėjo apie tris operacijas ir per taip ilgą sirgimo laiką jau išėmė visą pašelpą iš S. L. A. 77 kp. kelis kartus gelbėjo pagal geriausią išgalę, todel palaikė gerame stovy Susivienijime ir pasimirus — gražiai palaidota. Taigi laimė, kad prigulėjo prie SLA., o kitaip butų apverktinas likimas visos šeimynos.

Dumiškietis.

GRAND RAPIDS, MICH.
Iš SLA. 42 Kuopos Susirinkimo.

SLA. 42 kp. susirinkimas įvyko 4 d. kovo, Šv. Jurgio draugijos salėj. Susirinkimą atidarė ir vedė pirmininkas, p. P. Medelinskas. Atlikus kitus reikalus, priimta viena nauja narė G. Daukšiutė.

Surengimui kompozitoriui A. P. Vanagaičiui koncerto komisija raportavo, kad jau gavo tikietus. Koncertas įvyks 7 d. balandžio.

Perskaitytas pranešimas iš SLA. Centro kurie nariai yra suspenduoti.

Sekantis kuopos susirinkimas bus šaukiamas atvirutėmis. Tas susirinkimas įvyks 8 d. balandžio. Tai svarbus susirinkimas, nes bus renkama SLA. Pildomoji Taryba ir delegatai į S. L. A. Seimą. Taipgi yra ir daugiau svarbių reikalų. Visų narių pareiga atsilankyti.

Koncerto programą išpildys kompozitorius A. P. Vanagaitis ir artistas J. Olšauskas su savo trupe. Taipgi programe dalyvaus ir vietiniai geriausi dainininkai. Po koncertui bus šokiai. Gros Margučio radio orkestras. Koncertas įvyks subatoj, 7 d. balandžio, Šv. Jurgio draugijos svetainėj. Pradžia 7:30 val. vakare. Tikietai parduodami išanksto. Malonėkit nusipirkti. Tikietus galima gauti pas koncerto rengimo komisijos narius ir kitus kuopos narius, kurie apsiėmė pardavinėti. Visi nuošir džiai kviečiami atsilankyti.

P. Greičaitis.

KENOSHA, WIS.

SLA. 212 kuopa, susirinkime laikytame vasario 4 d., vienbalsiai nutarė, kad paskelbti „T." žemiau paduotą rašinėlį SLA. kuopoms apsvarstyti.

Jau gerai žinoma, kad kuopų fin. sekr., siųsdami į Centrą narių mokesnius, padaro klaidą — nusiunčia permažai ar perdaug, o Centras tokių mokesnių nepriima ir grąžina kuopų sekr. pataisymui.

Grąžinimas kp. sekr. narių mokesnių lakštų su pinigais (čekiais bei Money Orderiais) yra nepraktiška iš dviejų atžvilgių: 1) Pasidaro abiem pusėm bereikalingos išlaidos ir 2) Grąžinant gali žuti mokesčių lakštai ir pinigai, nes siunčiama paprastame laiške. Be to, kartais išlaidos perviršija pačią klaidą — trukumą bei perviršį. Taipgi pasitaiko, kad ir Centro darbininkai per klaidą pasiunčia ne tos kuopos sekr. kam priklauso, o tas, žinoma, padaro dvigubas išlaidas.

Taigi SLA. 212 kuopa pageidauja, kad Centro Sekr. bei P. T. apsvarstytų viršminėtą dalyką, ir, jeigu galima, surastų budą, kad ateity nebutų grąžinami mokesčių lakštai su pinigais kuopų sekr. pataisymui (žinoma, jeigu mažas trukumas bei perviršis yra), bet kad butų pranešama kuopų sekr. apie trukumą. o jeigu perviršis, tai grąžintų kuopai. Panašiai elgiantis abi pusės sutaupytų laiką ir bereikalingas išlaidas ir narių duoklės butų Centre įrašomos tam pačiam mėnesy.

Pageidaujama, kad ir kitos SLA. kuopos šiame reikale išsireikštų.

H. Labanauskas, pirm.,
A. Kvedaras, sekr.

SLA. NARIŲ TRIBUNA

VIEŠAS PAKLAUSIMAS „TĖV." RED.

„Tėvynės" num. 8, rašoma: „Kaip SLA. nariams žinoma, praeityje be jokios atodairos buvo išduodami narystės paliudijimai nesilaikant SLA. konstitucijos sulig pašelpgavystės paskyrimo. SLA. konstitucija ir valdiški įstatymai nustato, kad tik artimus gimines galima skirti pašelpgaviais ir svetimų asmenų pašelpgaviai skirti negalima".

Taigi šičia aškiai pasakyta, kad praeityje mažai kas tepaisė konstitucijos, ir ar dabar delto turėtų nukentėti eiliniai nariai, kurie gal but mažiausiai tame yra kalti, nes jie nebuvo susipažinę su konstitucijos patvarkymais tuomet, kai juos kiti S. L. A. nariai prikalbino stot į organizaciją, nepaaiškindami jiems svarbiausių konstitucijos patvarkymų. Todel nemažas narių skaitlius, neturėdami artimesnių giminių, užrašė pašelpgaviais tolimesnius gimines arba ir visai svetimus savo draugus ir tokių narių aplikacijos buvo priimtos kaip kuopose, taip ir Centre, ir buvo jiems išduoti narystės paliudijimai. Tai reiškia, kad visur laužoma konstitucija. Bet musų org. viršininkai, kurie „be atodairos išduodavo narystės paliudijimus", ir, kurių pareiga buvo saugoti, kad SLA. konstitucija butų pildoma „iki paskutinės raidės", vargiai benorės prisiimti nors dalį kaltės už laužymą konstitucijos. Visa kaltė ir iš to kilančios nelemtos pasekmės visų sunkumų gula ant tų narių, kurie visai gal but nėra matę S. L. A. konstitucijos. Taigi dabar prieisim prie paties klausimo: ar galima atitaisyti tas klaidas, kurias nekurie nariai padarė, t. y. įstodami į SLA. užrašė pašelpgaviais tolimus gimines, arba svetimus žmones ir ar galima pašelpgavius permainyti? Ir jeigu narys neturėtų tokių giminių, kokių konstitucija reikalauja, tai ką tuomet daryti?

Dar klausimas: padėkim sau, vienas iš tokių „prasižengusių" prieš konstituciją narių numiršta, suprantama, jo pašelpgavis pomirtinės pašelpos negauna, tai kas ją tuomet gauna?

Pas amerikonus yra kitaip. Aš pats įstojau į L. O. of M. ir aplikacijoj, kur reikia pažymėti: pašelpgavis, jei neturi giminių, tai galima parašyti: „to Estate", „to Undertaker", arba „to Lodge" ir tt.

Taigi meldžiu „Tėv." Red. duoti paaiškinimą. **M. T.**

NUO REDAKCIJOS. Gerb. SLA. veikėjas kelia labai svarbius klausimus, kurie paliečia daugelį SLA. narių ir jų pašelpgavių. Už nesilaikymą konstitucijos patvarkymų sulig pašelpgavystės paskyrimo negalima kaltinti visus SLA. viršininkus, nes šiuos reikalus veda vienas SLA. Sekretorius.

Nesigilinant į kaltininkų ieškojimą, kurie šiuos nereguliarumus papildė, pravartu pakalbėti statomais p. M. T. klausimais, nes jie yra svarbūs visiems tiems SLA. nariams, kurių pašelpgavystė paskirta nesulig SLA. konstitucijos patvarkymo. Kuriais pagrindais remdamiesi amerikonai daro kitaip, minėtinai p. M. T. nurodomą L. O. of M. organizacija leidžia savo nariams pašelpgaviais skirti savo turtą, graborių ar kuopą, mums nežinoma. Mums tačiau aiškiai žinoma, kad Pennsylvania valstijos valdanti fraternales organizacijas įstatymai leidžia tik gimines ir užlaikymo reikalu susijungusius asmenis skirti savo pašelpgaviais. Kadangi Susivienijimas yra inkorporuotas Pennsylvania valstijoj, tai musų organizacija pirmiausiai valdosi šios valstijos įstatymais, prisitaikant ir prie kitų valstijų įstatymų.

Kuomet dabar veikianti SLA. konstitucija buvo priimta, tai Pennsylvania valstijos apdraudos įstatymai leido fraternalių organizacijų nariams savo pašelpgaviais skirti tik tų eilių gimines, kurios yra pažymėtos SLA. konstitucijoj. Keli metai atgal šitie įstatymai praplatinti ir leidžia fraternalių organizacijų nariams skirti pašelpgavius sekamai: pati, vyras, vaikai, tėvai, diedukas-močiutė, anukai, broliai sesers, dėdės, tetos, brolėnai, seserėčios, brolvaikiai, puseserės, pusbroliai, uošvis, uošvė, žentas, marti, patėvis, pamotė, posunis, podukra, augintiniai ar ypata ar ypatos nario užlaikomos. Jei narys, po išdavimui jam narystės paliudijimo patektų labdaringon globon asmens ar labdaringos įstaigos, jie turi teisę, sutinkant Susivienijimui, savo pomirtinę pavesti tokiam asmeniui ar labdaringai įstaigai.

Šitas įstatymų praplėtimas sulig paskyrimo pašelpgavystės buvo bandomas inkorporuoti ir į SLA. konstituciją trijuose praeituose Seimuose, bet vis ne pavyko SLA. konstitucijos papildyti net tokiu pamatinės svarbos reikalu, kaip čia kalbamas. Reikia pasitikėti, kad sekamas SLA. Seimas papildys šitą ir kitus trukumus SLA. konstitucijoje.

Ar gali nariai atitaisyti tas klaidas sulig pašelpgavystės paskyrimo, kurias padarė įstodami į SLA.? — klausia p. M. T. Suprantama, gali atitaisyti permainydami savo pašelpgavius ir skirdami tik tokius asmenis pašelpgaviais, kokius įstatymai leidžia. Papildžius S. L. A. konstituciją augščiau išvardintu įstatymų praplėtimu, daugelis nereguliarumų išsiriš savaimi, nes daugelio narių paskirti pašelpgaviais tolimesnės eilės giminės bus tvarkoje. Tik tokie nariai turės prisitaikyti prie įstatymų, kurie savo pomirtinę apdraudą yra užrašę svetimiems asmenims, arba S. L. A. kuopoms, jei jos narių negloboja, arba narystės paliudijime turi pažymėję sekamai: „Tam, kas mane mirusį palaidos".

Taip, Susivienijime nemaža buvo tokių atsitikimų, kuomet pašelpgaviais paskirti svetimi asmenys nariui pasimirus pomirtinės negalėjo ir negali gauti. Tokiu atvėju, jei mirusio nario giminės, kurie turi pirmiausią teisę prie pomirtinės apdraudos, gyvena užsienyje, arba Amerikoje gyvendami nesirupina nario palaidojimu, tai $100 išmokama nario palaidojimo lėšoms padengti, o likusi dalis pomirtinės apdraudos išmokama artimiausiems mirusio nario giminėms.

Rodos pilnai atsakėme į visus p. M. T. klausimus ir visą reikalą išsemiamai paaiškinome. Žinoma, negerai, kad buvo išduodami narystės paliudijimai ne sulig įstatymų ir vėliaus tais paliudijimais pasiremiant pašelpgaviai negali gauti pomirtinės apdraudos. Daugeliui tokių pašelpgavių susidaro net nuostoliai, nes jie globoja sergantį narį, rupinasi mirusio palaidojimu net savus pinigus išleisdami ir tikėdamiesi gauti nario pomirtinę apdraudą. Ir po to viso apdraudos negali gauti. Todel visų narių pareiga savo pašelpgavius pakeisti sulig veikiančios konstitucijos patvarkymų ir visi tokie nereguliarumai bus prašalinti.

SKAITYKITE KNYGĄ
AMERIKA
Rinkinys įvairių faktų, žinotinų Amerikoje gyvenantiems ir čion atkeliavusiems lietuviams.
Kaina ---------- $1.00
„TĖVYNĖS" ADMINISTR.,
307 West 30th Street,
NEW YORK, N. Y.

POLEMIKA IR KRITIKA

WORCESTER, MASS.
Atsakymas 57 Kp. Korespondentui.

„Tėvynėj" SLA. 57 kp. korespondentas, aprašydamas savo kp. veikimą, nepamiršo ir SLA. 318 kp. užgauti. Man esant SLA. 318 kp. korespondentu, turiu atsakyti ir pareikšti, kad tamsta, SLA. 57 kp. korespondente, kišiesi ne į savo reikalus ir patariu visuomet rašyti apie savo kuopos reikalus, o ne apie kitos kuopos.

SLA. 57 kp. korespondentas rašote, buk SLA. 318 kp. sumanė, išrinko ir atsiuntė delegatus į SLA. 57 kp. susirinkimą, kad susidėti į kruvą. Tas tiesa — atsiuntė, bet netiesa, kad tas sumanymas kilo iš SLA. 318 kuopos. Turiu pažymėti, kad prieš metinį susirinkimą tą šeštadienį man atsilankius pas SLA. 318 kp. pirmininką A. Kraučialį — neužilgo atvažiavo ir SLA. 57 kp. pirmininkas, p. Degesiunas, kuris prašė, kad butų pakeltas klausimas S. L. A. 318 kp. susirinkime suvienyti visas tris vietines SLA. kuopas į vieną kuopą, nes SLA. 318 kp. susirinkimas buna savaite pirmiau, negu anų dviejų kuopų. Taigi mudu su Kriaučiliu jam ir pasižadėjome tai padaryti ir tą klausimą iškėlėm SLA. 318 kp. susirinkime.

Antra, SLA. 57 kp. korespondentas rašote, buk SLA. 57 kp. susirinkimas pasipiktino SLA. 318 kp. įvykiais, kurie buk buvo dar nepasibaigus susirinkimui. Tas netiesa. Tas įvykis buvo po susirinkimui ir jau daug narių buvo išsiskirstę.

Taipgi aš klausiu tamstos, p. SLA. 57 kp. korespondente, ar tamstai geriau patinka SLA. 318 kp., kad kožname jos susirinkime atsilankai? Aš girdėjau, kad pereituose metuose gavai pabarti nuo savo kp. narių, kad, budamas korespondentu, niekad nerašai apie savo kuopos veikimą. Taigi dabar, kada pradėjai rašyti, tai rašai apie kitas kuopas. Aš dar kartą patariu tamstai rašinėti apie savo kp. veikimą, nes tik to iš tamstos SLA. 57 kp. nariai reikalauja.

O kaslink bolševikų tamsta rašai, kad jųs kovojote su jais. Vyručiai, visi žinome, kaip jųs kovojote: buvote virš trys šimtai narių, o kaip bolševikai jums diktavo, taip jųs ir darėte. Štai pirmas pavyzdis: budavo rinkimai Pildomosios Tarybos, tai jųs veik visi už bolševikų kandidatus balsuodavote, o už tautininką budavo tik 2 arba 3 balsai paduoti. Arba delegatus siunčiant į Seimą, tai rėkdavote, kad reikia siųsti tik bolševikus. Aš žinau jus, vyručiai, gerai: apie 5 ar 6 tai buvo geri tautininkai pirmiau ir dabar tokiais esate. Kiek aš, vyručiai, turėjau argumentų su jumis už Pildomąją Tarybą arba ir už delegatus į Seimą. Tik tuomet jųs praregėjote, kai jusų delegatai sugrįžo iš Chicagos Seimo ir jus jau vedė laukan iš SLA. organizacijos. Tik tada supratote, kad jau pavojuje jusų pašelpa ir pomirtinė ir. tik tada buvote priversti skirtis su savo „broliais" bolševikais. O dabar dar drįstate girtis, buk esate kovotojai. Aš patariu SLA. 57 kp. korespondentui rašyti apie savo kp. veikimus, nesirupinant apie SLA. 318 kp. Aš jau trys metai esu SLA. 318 kp. korespondentu, bet apie kitas kp. man nėra reikalo rašyti, nes apie tai parašo jų pačių korespondentai.

J. Mozuraitis,
SLA. 318 kp. koresp.

Kuopu Susirinkimai

Springfield, Ill. SLA. 158 kuopos susirinkimas įvyks 1 d. balandžio, 2 val. po pietų, 213½ So. 4-th St. Visi nariai kviečiami atsilankyti, nes bus balsavimai Pildomosios Tarybos. Taipgi bus renkami delegatai į sekamą SLA. Seimą.

P. Kizevičius — sekr.

Providence, R. I. SLA. 347 kp. susirinkimas įvyks 25 d. kovo, 2 val. pipiet, L. P. P. Kliubo svetainėj, 208 Charles St. Malonėkite visi nariai ir narės skaitlingai atsilankyti, nes bus renkama Pildomoji Taryba. Taipgi turime ir kitų svarbių reikalų aptarimui.

V. J. Bankauskas — sekr.

Wilkes Barre, Pa. SLA. 35 kuopos specialis susirinkimas įvyks kovo 25 d., 2 val. popiet, B. Poteliuno svetainėj, 53 Bank St. Visi nariai ir narės malonėkite pributi, nes bus balsavimas Pildomosios Tarybos ir rinkimas delegatų į sekamą Seimą. Ateidami atsineškite mokesčių užsimokėjimo knygutes.

J. Andrušis — sekr.

Shenandoah, Pa. SLA. 303 kuopos susirinkimas įvyks kovo 18 dieną, paprastu laiku ir paprastoj vietoj. Visi nariai ir narės malonėkite pributi, nes yra svarbių reikalų aptarimui. Neužmirškite užsimokėti mėnesines mokestis. Atsiveskite savo draugus ir drauges prirašyti prie SLA. 303 kuopos.

J. Siamanskis — sekr.

Pittsburgh, Esplen, Pa. SLA. 353 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks kovo 18 d., L. A. P. A. 2 kuopos svetainėj, 2 val. popiet. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti ir užsimokėti mėnesines mokestis. Taipgi bus balsavimas Pildomosios Tarybos. Atsiveskite savo draugus ir drauges prirašyti prie SLA. 353 kuopos.

D. Sanda — sekr.

Plymouth, Pa. SLA. 246 kuopos susirinkimas įvyks 8 d. balandžio, 2 val. popiet, paprastoj vietoj. Visi nariai kviečiami atsilankyti, nes bus renkama Pildomoji Taryba. Taipgi turime ir kitų svarbių reikalų aptarimui. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 246 kuopos.

K. Gaidžiunas — sekr.

Thompsonville, Conn. SLA. 113 kuopos susirinkimas įvyks balandžio 1 d., paprastu laiku, po numeriu 9 Russell St. Visi nariai kviečiami atsilankyti, nes bus balsavimai Pildomosios Tarybos. Taipgi turime ir kitų svarbių reikalų aptarimui. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 113 kuopos.

S. Grigaliunas — sekr.

Tacoma, Wash. SLA. 189 kuopos susirinkimas įvyks 8 d. balandžio, 2 val. popiet, pas draugą A. Grabauską, po numeriu 1752 So. 42-nd St. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti, nes bus rinkimas Pildomosios Tarybos. Taipgi neužmirškite laiku užsimokėti mėnesines mokestis.

A. Nokšas — sekr.

— Kurios šeimos apsidraudę Susivienijime Lietuvių Amerikoje, tos sulaukę rytojaus džiaugiasi.

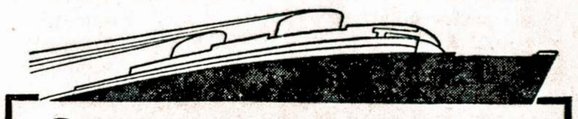
Greičiausia Kelionė į Lietuvą
BREMEN • EUROPA
Trečia klesa iš New Yorko į Klaipėdą ir atgal $186
EKSPRESINIS TRAUKINYS laukia prie laivo Bremerhavene ir užtikrina patogų nuvykimą į KLAIPĖDĄ.
Arba keliaukite populiariais ekspresiniais laivais
HAMBURG - DEUTSCHLAND
ALBERT BALLIN - NEW YORK
Trečia klesa iš New Yorko į Klaipėdą ir atgal $170.50
Taipgi nuolatiniai išplaukimai gerai žinomais kabininiais laivais. Trečia klesa iš New Yorko į Klaipėdą ir atgal $167. Patogus susisiekimas geležinkeliais iš Bremeno ar Hamburgo.
Informacijų klauskite pas vietinį agentą arba
HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD
57 BROADWAY, NEW YORK CITY

GERAS SKAITYMAS — SIELOS MAISTAS

LITERATUROS SKYRIUS

EILĖS — APYSAKOS — KRITIKA

Už Miško

Parašė **Pranas Kasparaitis.**

Žiema. Pamiškėje buvo didelės vienkiemio trobos. Per kokį penkiasdešimtį metrų nuo miško stovėjo didingas rumas, stogas raudonom dakalkom dengtas. Prie pat miško tysojo ilgas murinis klojimas, stogu blėtom muštu. Klėtis taip pat traukė akį savo visokiariopu išdailinimu prieklėčio ir pastogių, pamuštų išpiaustytomis lentelėmis. Dvi daržinės, visai panašios ir lygios savo didumu, balkšojo baltų rąstų šonais. Kiek tolėliau nuo miško matėsi kutės, už kurių medžiuose buvo didelė pirtis.

Iš rumo išėjo stambaus sudėjimo ukininkas ir nužingsniavo tiesiai į kutes. Stainėje žvingčiojo keturi juodi didelio ugio juodbėriai, dvi sartos kumelės ir atskirta savo garde pusantrų metų laukšiukė kumelaitė, baltom kojom kapstė nesenai padraikytus šiaudus ir trynė į lovį bėrą šoną. Aldas, taip vadinosi vienkiemio savininkas, išvedė vieną juodbėrį laukan ir pririšęs prie tvoros apdėjo arklį geltonais blizgančiais šorais, su įvairiaspalviu kvietku užpakaly. Bematant jau bėris trypė pririštas prie stulpo netoli rumo, kramtė geležines žąsles, tampė žalias pintas vadeles, važinėjo vietoje tabokinės spalvos lenktą važiuką. Iš virtuvės išėjo trys: Aldas, jo žmona ir šešių metų Tadukas. Aldienė išrodė nesena, raudona moteris, prie kurios neatsisakytų kibti ir gražiausias vyras; jos žalias sijonas, marga klėtkuota skara, ant galvos geltona batiso skarelė. Vyras, kaip vyras, kokių daug esti, kurie daug nepersidirba, bemaž ištisą dieną lauke, gerai valgo: diktas, raudonas, geltoni augštyn užriesti poilgiai usai. Vaikas užvilktas gelumbine futrele, kalnierius baronėlių. Apačioj — mėlynas žiponėlis su juostom apie liemenį, kelnaitės trumpos, bačiukai juodi, naujintėliai, blizga. Vaikas juokiasi atvira burnele, ploja rankutėm.

— Kabinkis kaklo, varliukšti, išbrisi batelius sniege, sušlaps, susproginės, — įkėlė motina Taduką į važiuką ir pati atsisėdo kairėj sėdynės pusėj. Tėvas surėkė dar per langą žiurintiems bernui ir mergai, pavydintiem jų laimės, saugoti namus, pašerti gyvulius, nesidaužyti niekur ir pašmaukštavęs liauna lendrine stasinka nudumė į miško keliuką, už miško įeinantį į vieškelį.

Tadukas pirmą sykį važiuoja į vestuves. Žino — bus linksma, bus daug vaikų, visi jiems saldainius mėtys, trenks muzika, valgys tortus. Jam visa tai išpasakojo prieš išvažiuodama mama, liepė gerai elgtis, neišdykauti, nesusidėti su piemenimis, kurių, sakė, pilnas prieangis: taip ir žiopso kokį saldainį ar pyrago šmotą nutverti, seilę varvina žiurėdami į tortus, į skanius gėrimus, kurių jiems nė sykio gal neteks visą gyvenimą ragauti.

Aldai nesikalbėjo. Bėris pukšnojo apipustytu keliuku, važiukas lengvai čiuožė, palikdamas užpakaly savęs dvi ilgas už beržų pranykstančias slidžias lygias vėžes. Tadukas sėdėjo ant mamos kelių, nes sėdynėje neužteko trim vietos. Akys jam raibo nuo balto sniego. Toks minkštas, švelnus jis. Medžiai įsivynioję į baltas pukines duknas, kurios vosvos laikosi. Aldas čvingteli per šaką, tik už-š-šš-š — pabira sniegas ir žiurėk, staiga pašoksta augštyn išsilaisvinusi nuo naštos šakytė.

— Ar dar toli vieškelis? — klausia Tadukas mamos.

— Toli, toli, Taduk. Išvažiuosime iš miško, pravažiuosim tokias įnamių trobeles, apsuksime šaltalaukį ir tada jau vieškelis.

Žiuri Tadukas, raibsta akys nuo balto sniego, merkiasi. Linkt galvutė ir vėl pakėlęs žiuri. Priešais veža didelės pušies liemenį. Žiuri Tadukas, smeigia akis į nepažįstamą žmogų. Iš paskos užsisėdęs patogiai ant žabų vežimo važiuoja truputį už Taduką didesnis vaikas. Žiuri į jį. Ir jis žiuri. Toks keistas, nuplyšęs, visur baltuoja apatinės, rudinė — vieni lopai. Ilgai atsigręžes žiuri į jį Tadukas ir anas žiuri. Žabų galai čiužina, šluoja sniegą, išversdami mažyčius lygius bruoželius. Tadukas jei butų vienas, tikrai jam suriktų:

— Kur tu važiuoji? — ir

— Aš į vestuves!

Bet dabar sėdi šalia tėvas, toks piktas, kuriam nieko nėra atplėšti kruvinai Taduko ausį, spriktelėti į nosies galą, ar taukštelėti per dantis. Ir mama bartų.

— Sėdėk nesikraipęs, lyg adatos duriamas! — murmtelėjo mama. O Tadukas gerai žino mamos įsakymą: nepaklausysi — daugiau niekur nebevežš. Vėl sėdi ramiai. Tik karžur priešaky sutreška ir suužia virsdamas medis, pasigirsta vyriškos kalbos. Tadukas vėl neriasi iš kailio, kas ten galėtų buti? Tuojau ir pamato: kirtėjai. Sušilę, suprakaitavę trusia apie nuverstą nuo druto kelmo beržą, genėja šakas, braido sniegą. Du vaikai velka į kruvą ilgas šakas taip pat pukšnodami, uždusę. Norėtų padėti jiems Tadukas, bet — reikia į vestuves važiuoti, o ir futrelę sudraskytų į šakas, batukus išskristų. Palieka dirbančius kirtėjus ir vaikus. Tadukui prailgsta kelionė, akys nori miego. Rodosi jau atgal pradėję važiuoti, bet pakėlęs galvą įsitikina, kad jo klystama. Žiu — jau baigėsi miškas, įnamių trobelės. Jų keletas. Visos tokios kvailos Tadukui išrodo, dumais apsmilkę. Viena, lyg išmaudyta višta, atsitupusi ant vieno galo, pašlijusi į šoną, rodos tuojau parvirs, bet kol kas dar laikosi prieš vakarį, kurs baigia ją pusnim užversti. Pusto. Žeria į akis. Sninga. Mama gobia Taduką, bet tas nuteškia nuo savęs skarą ir vėl žiuri.

— Mama, kodel jie neturi kučių? Kur gyvulius deda?

— Kad tu ir nesupranti nieko, mažas kvailiuk.

Susigėdi Tadukas, bet iš kur jam žinoti? Kartais girdėdavo, kad yra kokie įnamiai, naujakuriai, bet ar jam sakė, kas jie tokie? Juk jis už miško tik pirmą kartą. Todel dar labiau įsižiurėjo į trobeles: gal sužinos ką nors. Prasivėrė vienos trobelės durys ir išėjo kibirais nešina apsikarščiusi lopinėliais, persigengusi, susisukusi, lyg Aldų pakluonėje beržas, moteris. Pro praviras duris iškišo seilėtą galvą kaulėta karvė, kramtydama ruginį šiaudą. Kampe matėsi avis ir du mažyčiai giriukai, tik ne tokie, kaip Aldų: Aldų strikinėja, šokinėja garde, riebūs, o šitiems kaulus kiaurai suskaitysi. Kitame kampe stovėjo aplužusi lova apmesta skarmalais ir toje pačioje landynėje rėkė mažytis...

Ties ta trobele vėjas nupustė visą sniegą; kol važiukas žemę grybštelėjęs pamažu čiuožė, Tadukas suspėjo akim visą lušną permesti. Du vaikučiai puolė pro duris basi, pečius suplyšę pakulnėliai dengė. Pirkioje kažkas plumptėjo ir mažasis kiek galėdamas pradėjo plyšti: išsirito iš lopšio. Pastačiusi kibirus moteris, tų vaikučių motina, bardamosi įbėgo į vidų ir tiek Tadukas tematė, kas toliau dėjosi.

Lauku važiavę ne daugiau penkiolikos minučių įvažiavo į vieškelį. Bėris greičiau bėgo suvažinėtu kelio sniegu ir neužilgo atvažiavo į Meldinių sodžių. Tadukui nereikėjo rodyti, kuris Eglinio kiemas, pats matė Eglaičių bromą, įvairiaspalviais kaspynais, juostelėm iškaišytą, išpuoštą. Aldas jau kieme. Užrėže muzikantai maršą. Visi išlipo iš važiuko. Arklį nuvažiavo pusbernis, o Aldas, davęs kelis centus griežėjams, įėjo į vidų. Aldienė nutempė vindzlus. Tadukas padavęs kažkokiai senai bobai futrelę ir pasveikinęs visus, ką tik mama liepė, buvo pasodintas už stalo. Mama šnekučiavosi su pažįstamom, gyrė jį, o jis kažin kodel kaito, jautėsi nesavas. Gražus jaunas vyras, su kuriuo Aldienė švelniai kalbėjosi, Tadukui visą saują saldainių davė. Aplink rėkojo pagyvenę seniai, plepėjo nebejaunos bobos. Taduko vienalaikių už stalo nė vieno nesimatė. Jie visi buvo susigrudę pas duris. Atsiminė mamos žodžius, kad su piemenimis nevalia susidėti ir jam liudna pasidarė. Manė rasiąs čia su kuo pažaisti, o dabar reiks vienam stypčioti. Jaunieji pavalgę išėjo kadriliaus šokti, o senieji dar vis prie stalo tebesėdėjo, alų, degtinę gurkšnojo, srėbė.

— Na, dabar eik pabėgioti, tik žiurėk man..., — nepabaigė kalbos atsistojusi užustalėj Aldienė, duodama kelią Tadukui, kuomet jis lindo pastale į kitą pusę. Aldienei padarė gėdos, todel ir suriko vaikui:

— Taduk, fui — kaip negražu, kaip šuo koks!

Ištiesų — Tadukas išlindo pro šunį, graužiantį skaniai tarp dviejų kojų kaulą ir nudumė prie durų. Aldienė kalbėjosi vis su tuo pačiu vyru. Jis slinko suolu vis artyn prie jos ir pagaliau kietai prisiglaudė. Vyras buvo jaunas, įkaušęs, todel ir atviras toks. Iš pradžių kalbėjo apie blogus metus, paskum apie pašarą, apie nuobodumą gyventi vienkiemy ir pagaliau apie moterystės sakramentus. O kad Aldienė neprieštaravo vyrui, tai tas į ranką pakštelėjęs jai, paprašė šokti. Išėjo. Aldienė gerai šoko, stačiai skriste skraidė po seklyčią aplenkdama visas mergas, net ir jaunąją.

Tuo tarpu Tadukas pas duris kalbėjosi su piemenimis. Piemenų buvo keletas. Ir visi tokie apiplyšę, naginėti; bijojo slenkstį seklyčios peržengti.

— Duok man vieną saldainį, — prašė vienas — tu vėl gausi.

— Kam jųs savo suvalgėt?

— Mums niekas nedavė...

— Matai — ten stalo kampe torto šmotelis, atnešk. Tu svečias, nieko nesakys, — maldavo keli gailiu prislėgtu balsu.

Tadukui užgimė širdy išdidumas, paniekinamai permetė visus akimis ir ištarė:

— Piemenys!—ir norėjo jau eiti nuo jų, tik staiga penkios išdžiuvę rankos nutvėrė už Tadukož skvernų, dvidešimt penki pirštai, nespėjus jam nė surikti, nutempė į priemenės kampą, užčiaupė burną ir atėmė saldainius. Dešimts kojų išvertė pro duris į kiemą. Tadukas ėmė žliumbti, paleido visai valiai gerklę. Atbėgo Aldienė. Pabarė. Nuvedė į seklyčią; jaunas vyras, su kukarda, davė saldainių — suramino.

Vakare griežė Ostepą. Tadukas matė: mama ir jaunas vyras užlindo už šiltos sienos. Po valandukės Aldienė suklyko, lyg gyvatės įgelta, o tas vyras sukabino įsiutusį Taduko tėtį. Mat įsigėrusio Aldo nuvirsta ten pat lovon, kur jaunas vyras apie meilę kalbėti buvo bepradedąs, ir pridėjo savo lupas prie Aldienės skruosto.

Aldas neklausė kitų kalbos, raminimo, išsiveržė iš berno rankų, užsivilko futrą, aprėdė verkiantį Taduką, ir nė sudie nesakęs, išėjo. Pusbernis atvažiavo arklį. Aldienės žmonės neleido:

— Kuma, nė nemanyk važiuoti — ką žinai, ką gali įpykęs ir girtas padaryti...

— Pasmaugti kely gali! — tvirtino kraipydamos galvas Aldienės meto bobutės — jaunamartės.

Aldienė butų neklausiusi, bet suimta to jauno vyro už pažastės, atlyžo. Aldas ir Tadukas išvažiavo. Buvo atodrėkis, važiukas lengvai nučiuožė miško linkui.

Iš Meldinių juos išlydėjo šunes, o sodžiaus pakluonėje kažkoks vaikas metė Tadukui į veidą sniego gniužulį. Taduko akyse penkios suvytę rankos pasirodė ir jis susirietė važio dugne po dekiu. Netrukus arklys jau kirto mišku ir, atsikvėpęs Tadukas tarė:

— Kaip baisu ten — už miško!...

Beržas

Vėlybo rudens šarmotą rytą
Miglos aptraukė
Užtemdė orą. Bet tuoj prašvito
Rasa nukrito.
Jaunas berželis, lyg nusiminęs,
Raud maloningai,
Kad šaltas vėjas, rubą nuplėšęs
Negailestingai
Šaukia saulelę, kad atgaivintų
Šakas linguoja,
Kad žalią rubą vėlei gražintų
Prašo, maldauja.

Ramojus.

Gyvos Svajonės

Žiemą aistringai aš dangų svajojau:
gilų, mėlyną — ir pievas po juo,
svajonėje vieną aš ryškiai žinojau,
kad — vos nusiritęs žiemos bus akmuo—
aš pulsiu išalkęs platybę kvėpuoti
ir rysiu akimis laukų margumus,
o vasara eikli galės man jau duoti
progos: jos pažinti visus smagumus...
Per speiguotą žiemą širdyje aš laukiau,
kol pusnys ir šalčiai sutirps ir išnyks,
ir sapno lyg tikro aš vis nenutraukiau,
kad siela į erdvę, sparnuota, išvyks;
svajojau, kaip miela man bus pagulėti
ant pievų ir žvelgti į tolį dangaus,
į auksintus vabalus tyliai žiurėti,
kai laipios po smilgas... To noro brangaus
aš kalnus, su ilgėsio karščiu, sukroviau
ir žemės po kojomis lyg nejutau,
kai sielvartus pirmus širdyje išroviau,
kai kirvių šimtais sau ledus iškirtau;
kirvių aštrių man paskolino saulė —
atnešė jų man karšti spinduliai;
dingo ir pašalas, tunojęs kaule,
tunojęs kune, tunojęs visur giliai...
Siela, lobyną jėgų pasisėmė
iš skambančios, žydinčios galios-gamtos—
dainos sparnuotos lengvai gimti ėmė
garbei klestėjimo, saulės ir jos!...
Plunksną vedžioju, o sraunas Nevėžis
žvilga prie kojų sidabro kupra,
darosi dvasioje įspudžio rėžis —
žvilganti bus atminimų vaga...
Nuogas kalbuosi su šlamančiu krantu,
šildomas saulės į dangų žvelgiu... —
Taip, taip, ir taip! Aš — suprantu!...
Žiemišką sapną juk gyvą regiu...
Spurda prie krumų mėlyni sparnuočiai,
spindi Nevėžyje keista varsa...
Taip! Išsvajotų vaizdų — iki sočiai,
žiemiško sapno — jau gyvo — gana!...

Arėjas Vitkauskas.

Ant Ežero

Ant ežero mėlsvų bangų,
Liuliavo laivas be irklų,
O ji, sėdėjo prie manęs
Ir skynė vandens lelijas.

Gražiuosius ežero krantus,
Ir mums, ant vandenio takus,
Žolynai puošė, taip gražiai,
Prie meilės žadino saldžiai.

Širdis vis troško kogreičiau
Priglaust ją prie savęs arčiau,
O ji, nuleidusi akis,
Lig ką tai liudno atsakys...

Sakyk! gėlele, ko tyli?
Sakyk! brangioji, ar myli?
Tark žodį, ar mano busi?
Jei ne — bangose pražusi...

Berneli jaunas, nesvajok,
Gražiais žodeliais neviliok,
Geriau bangose žuti,
Nė tavo mylimąja buti...

Mėnulis dengėsi tamsiai,
Liuliavo bangos neramiai,
Sudiev, sudiev, tau amžinai,
Jau nekalbėsiva čionai...

Ka Bi Kas.

Elgėta Prie Kabareto

Susmuko pavargę dienos blizgėjimai
į melsvo miesto ratuotus kvartalus.
Pražydo po langu ir skausmas, ir
džiaugsmo žvangėjimas.
Prie lango, gatvėj. Iš salės

Nervuoti užimai sklinda pro langus.
Gatvėj ir rausva ir mėlyna.
Linkčioja liepos kaip frakuotieji kelneriai;
girdisi muzika, girdisi linksmi ulbėjimai.

Gatvėmis nuskrido aitrus sudejavimas —
ranka ištyso prie durų kabareto.
Elgėta ir bado ir skausmo veriamas
paliko apleistas prie durų drebėti.

Kabaretan vis laužias naujos minios;
vis muzika smarkesnė girdėti.
Jo veide liudnam vis naujų šešelių žymės
veltui išmaldos prašo elgėta...

Antanas Virbickas.

Susiausk Vėjeli!

Susiausk vėjeli, nors sykį, stipriau.
Sušvilpk lyg viesuls, nors kartą smarkiau!
Nubodo man tavo ramus putimas —
Ir tykus, tykus lyg vaiko švilpimas...

Susiausk, vėjeli, be baimės aštriai!
Kai plėšia dirvonus artojai kantriai,
Kai iš po artojaus žagrės medinės,
Virsta lyg juostos, vagos pirmutinės.

Susiausk vėjeli, kai saulė teka.
Kai beržas svyruoklis patylomis šneka —
Kai žemė—močiutė rasota šlapia —
Naktimis verkšlena kaž-kodel slapčia?!

Susiausk, vėjeli, prieš aušrą anksčiau,
Kad saulė vargdieniams tekėtų greičiau!
Kad gestų naktelė, aušt' rytas linksmai—
Ir gęstant nakčiai užgestų mųs vargai!

Susiauk, vėjeli, nors sykį smarkiau,
Kad rytas vargdieniams išauštų greičiau!
Kad juodo likimo skaudžia dalele
Šviestų auštanti laisvės aušrelė!

Susiausk, vėjeli, susiausk smarkiau!
Vargdienių kad širdys plaktų karščiau!
Susiausk, vėjeli, be baimės aštriai —
Aš laukiu viesulo siaučiančio stipriai!

J. Vaidila.

Liaudies Daina

Turėj mama didį vargą,
Kolei mane užaugino;
Oi-lia, oi-lia, oi-ly-lia, lia,
Kolei mane užaugino.
Nakčia miego nemiegojo,
Ant rankelių perrymojo;
Oi-lia, oi-lia, oi-ly-lia, lia,
Ant rankelių perrymojo.
Kai paaugau, paauklėlė,
Motinėlei užvadėlė;
Oi-lia, oi-lia, oi-ly-lia, lia,
Motinėlei užvadėlė.
Siuntė mane motinėlė,
Į šaltinį vandenėlio;
Oi-lia, oi-lia, oi-ly-lia, lia,
Į šaltinį vandenėlio.
Aš neklausiau motinėlės,
Ir nuėjau Dunojėlin;
Oi-lia, oi-lia, oi-ly-lia, lia,
Ir nuėjau Dunojėlin.
Ir atplaukia juodas laivas,
Tam laively beržunėlis;
Oi-lia, oi-lia, oi-ly-lia, lia,
Tam laively bernužėlis.
Oi mergele lelijėle,
Eikš šen sėski į laivelį;
Oi-lia, oi-lia, oi-ly-lia, lia,
Eikš šen sėski į laivelį.
Eikš šen sėski į laivelį,
Mudu plauksim į mųs šalį;
Oi-lia, oi-lia, oi-ly-lia, lia,
Mudu plauksim į mųs šalį.
Tu ten nieko nedarysi,
Tik po sodą bevaikščiosi;
Oi-lia, oi-lia, oi-ly-lia, lia,
Tik po sodą bevaikščiosi.
Tik po sodą bevaikščiosi,
Juodas uogas berankiosi;
Oi-lia, oi-lia, oi-ly-lia, lia,
Juodas uogas berankiosi.
Juodas uogas berankiosi,
Riešutėlius begliaudensi;
Oi-lia, oi-lia, oi-ly-lia, lia,
Riešutėlius beklaudensi.
Riešutėlius begliaudensi,
Serbentėles bebraukysi;
Oi-lia, oi-lia, oi-ly-lia, lia,
Serbentėles bebraukysi.
Dav' Dievulis man protelį,
Kad nesėdau į laivelį;
Oi-lia, oi-lia, oi-ly-lia, lia,
Kad nesėdau į laivelį.
Kad nesėdau į laivelį,
Ir neplaukiau į jo šalį;
Oi-lia, oi-lia, oi-ly-lia, lia,
Ir neplaukiau į jo šalį.
Juodos uogos — mėlynėlės,
Serbentėlės — ašarėlės;
Oi-lia, oi-lia, oi-ly-lia, lia,
Serbentėlės — ašarėlės.
Serbentėlės — ašarėlės,
Riešutėliai — grauduos žodžiai;
Oi-lia, oi-lia, oi-ly-lia, lia,
Riešutėliai — grauduos žodžiai.

Užrašė **J. Krukonis.**

LIETUVIAI AMERIKOJE

LAWRENCE, MASS.
Remiame Antrą Skridimą į Lietuvą.

Nors Lawrenco lietuvių kolonija daug mažesnė už daugelį kitų lietuviškų kolonijų Amerikoje, bet mes esame pasirįžę žymiai paremtai lakuno Janušausko žygį — skridimą į Lietuvą šią vasarą ir tam tikslui tikime surinkti bent 500 dolerių.

Washingtono gimtadieny, vasario 22 dieną, turėjome surengę tam tikslui vakarienę. Žmonių susirinko apie 200. Nors įžanga buvo gana pigi — 50 centų, bet vis tik liks kelios dešimtys dolerių. Taip bus todel, kad Lawrenco biznieriai yra geros širdies ir prie šio parengimo jie daug kuo prisidėjo: kada vakaro rengimo gaspadoriai ir gaspadinės ėjo pas biznierius parinkti valgių ir kitų daiktų vakarienei, tai biznieriai veik viską už dyką suaukojo.

Laike vakarienės pasakyta ne maža kalbų, nes atsilankė net trys kunigai. Vakaro vedėju buvo p. K. Vidunas, kuris pirmiausia ištarė kelis žodžius apie lakuną, kuris aukojas del Lietuvos garbės. Po to pirmininkas perstatė pakalbėti kun. Aleknavičių, kuris plačiai pabrėžė apie lietuvių tautą ir linkėjo, kad musų lakunas pasiektų musų laikinąją sostinę Kauną. Antru kalbėtoju buvo kun. Vilimavičius, kuris plačiai apibėgo Lietuvos istoriją ir velino, kad tik Dievas padėtų iškelti musų tautos garbę, pasakydamas, kad jei Janušauskas pasieks Lietuvą, tai lietuvių vardas nuskambės per visą pasaulį. Trečias kalbėjo kun. Valadka. Šis kalbėtojas daugiau kalbėjo apie lietuvystę ir patarė visiems laikytis vienybės ir kad savo vaikus reikia mokyti lietuviškai bei palaikyti juos lietuviais, o tuomet Lietuva augs ir bujos. Lakunui palinkėjo laimingai nugalėti vandenyną ir kad jis nuskridęs pasveikintų musų brolius ir seseris senoje musų tėvynėje.

Po to buvo perstatyta pakalbėti keletas biznierių, kurie irgi velino p. Janušauskui geriausių pasekmių pergalėti tą didįjį vandenyną.

Visiems išsikalbėjus, vakaro vedėjas užklausė susirinkusius, ar jie nori lakunui surengti aviacijos dieną. Visi iškėlė rankas, pareikšdami pageidavimą aviacijos dieną surengti. Todel, jei iš visų draugijų sudarytas bendras komitetas tai apkalbės — galima tikėti, jog aviacijos diena pas mus įvyks. Patogiausia tai butų surengti gegužės mėnesy. Man išrodo, kad iš tokio parengimo gali buti gerų pasekmių, nes prie to gal prisidėtų ir musų kaimynai, kaip tai: Haverhill, Lowell ir kt. Manau, butų galima padaryti kelis šimtus dolerių.

Čia turiu pasakyti, kad musų „tėvas" į šį parengimą pribuvo kiek vėliau. („Tėvu" mes vadiname daktarą Mikolaitį.) Daktaras Mikolaitis pasakė prakalbą, plačiai paaiškindamas apie lakuną Janušauską ir perskaitė laišką, gautą iš Chicagos nuo ALTASS centralinio komiteto. Toliau buvo pranešta, kad „Motinos Dienoje" draugystės rengia pramogą. Kitos draugystės rengs kitokius parengimus. Pasirodo, kad visi tiksliai dirbsime, idant sukėlus kodaugiau kapitalo šiam svarbiam žygiui paremti.

Čia taipgi noriu prisiminti ir apie Lietuvių Kliubą. Gal nė viena organizacija ar draugija prie šio reikalo neprisidėjo tiek, kiek minimas kliubas. Tiesa, kliubas pinigiškai neprisidėjo, bet kiek komitetas susirinkimų kliubo svetainėje laikė ir už tai kliubas dar nė cento neėmė. Kaip teko nugirsti, tai už pastarąjį parengimą-vakarienę jokio atlyginimo už svetainę neims. Todel kliubui už tai priklauso didelė padėka.

P. Baumila.

RACINE, WIS.
Lietuvos Nepriklausomybės Šešiolikos Metų Sukaktuvių Minėjimas.

Vasario 18 d. vakare, 12-th St. Svetainėj Racino lietuvių trys organizacijos (Sandaros 35 kp., SLA. 100 kp. ir Lietuvos Brolių ir Seserų Dr-tės) bendrai suruošė Lietuvos šešiolikos metų Nepriklausomybės sukaktuvių paminėjimą su iškilmingu programu ir prakalbomis.

Apie 7:30 val. vakare pradėtas programas. To vakaro vedėjas, p. M. Kasparaitis, pasakė įžangos prakalbėlę ir pakvietė vietinių jaunų mergaičių chorą. Pasirodžius ant estrados šešiolikai jaunų lietuvaičių publika susižavėjo. Jos vaizdavo skaitlinę šešiolika, tai yra kiek metų turi musų jaunutė Lietuvos Neprikėlausomybė.

Mergaičių choras sudainavo Lietuvos himną ir dar kelias gražias daineles sutartinai. Toliaus sekė gitarų kvartetas su dainomis ir kitoki muzikališki pamarginimai.

Vakaro vedėjas perstatė kalbėti „Sandaros" red. gerb. M. Vaidylą. Jo kalba užsitęsė apie valandą laiko. Gerb. M. Vaidyla savo kalboje aiškiai išdėstė ir nušvietė šios Lietuvos šventės reikšmę ir kaip brangiai Lietuvos Nepriklausomybė mums kainavo. Ragino Amerikos lietuvius visuomet buti sargyboj ir neprarast Lietuvos Nepriklausomybės. Taipgi ragino jaunuolius auginti lietuviškoj dvasioj. Prakalba publika buvo patenkinta ir kalbėtoją palydėjo delnų plojimu.

Vėliaus p. M. Kasparaitis operuodamas krutomuosius paveikslus parodė daug įvairių ir įdomių paveikslų iš Lietuvos vietų ir augštesnių veikėjų del Lietuvos tautos labo.

Nors oras buvo blogas, bet lietuviai, atjausdami tautos šventę, vietiniai ir iš Kenosha, So. Milwaukee ir kt. prisirinko pilna svetainė. Garbė visiems Racino lietuviams veikėjams, kurie darbavosi prie surengimo paminėjimo Lietuvos 16 metų Nepriklausomybės sukaktuvių. Bet pirma vieta, turbut, tenka gerb. M. Kasparaičiui.

Garbė Racino ir Wisconsino lietuviams musų tarpe turėti nenuilstantį veikėją del lietuvių tautos labo p. M. Kasparaičio asmeny.

So. Milwaukietis.

WILKES BARRE, PA.
Wyomingo Klonio Lietuviai Rengia Aviacijos Dieną. Laikinas ALTASS Komitetas Suorganizuotas.

Vasario 25 d. įvyko dviejų apskričių valdybų posėdis. SLA. 7-tą apskritį atstovavo V. Kamarauskas, M. Banilienė, J. Andriušis, A. Galinskas, St. Žukauskas ir LRKSA. 4-tą apskritį atstovavo S. Morozas, A. Ambrozaitis, J. Ceskis, P. J. Stravinskas ir M. Zujus, „Garso" redaktorius.

Vienbalsiai nutarta rengti aviacijos dieną del Juozo R. James-Janušausko ateinantį pavasarį.

Laikinas transatlantinis komitetas išrinktas iš keturių narių: nuo SLA. 7-to apskričio V. Kamarauskas ir St. Žukauskas ir nuo LRKSA. 4-to apskričio S. Morozas ir A. Ambrozaitis. Laikinas komitetas turėjo susirinkimą vasario 27 d. ir išrinkta laikina valdyba: pirmininku S. Morozas, sekr. St. Žukauskas.

Kad darbas butų pasekmingas, nutarta šaukti visų draugijų, kliubų ir parapijų atstovų suvažiavimą kovo 18 d., 2 val. popietų, Redington Hotel, Market ir Penn Ave., Wilkes Barre, Pa. Kožna draugija gali prisiųsti du delegatu, kurie turi turėti mandatą kokią organizaciją atstovauja.

Šiame susirinkime bus išrinkta pastovus komitetas ir nustatyti planai, kad pasiekus kogeriausių pasekmių. Todel malonėkite visi, nežiurint skirtingų pažiurų, prisiųsti delegatus į šį suvažiavimą.

St. Žukauskas,
Laik. sekr.

CLEVELAND, OHIO.
Šaukiamas Mass-mitingas Pavergtos Vilnijos Reikale.

Clevelando lietuviai permatė reikalą šaukti mass-mitingą ir išnešti protestą prieš lenkus skriaudikus, kurie taip žiauriai pradėjo elgtis su musų broliais lietuviais, kurie gyvena po jų priespauda.

Mass-mitingas įvyks Lietuvių Svetainėj, sekmadieny, kovo 18 dieną, penktą valandą popietų. Visi vietos lietuviai esate prašomi dalyvauti, nes tai yra tautos reikalas ir į visus atsiliepia vienodai, todel turime išnešti savo vieningą ir galingą balsą prieš pavergėjus trečdalio musų šalies. Nei vienas lietuvis šiame reikale neprivalo atsisakyti.

Jonas Jarus.

LINDEN, N. J.
Minėjo Nepriklausomybės Sukaktuves.

Kovo 4 d. Lindeno lietuviai minėjo dvejas sukaktuves: Amerikos Lietuvių Pašelpos ir Politikos Kliubas surengė savo penkių metų sukaktuvių minėjimą ir 16 metų Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvių atžymėjimą.

Lindeno žinomas biznierius, p. Jonas Liudvinaitis, buvo vakaro vedėju, 4 val. atidarė programą, publikai paaiškindamas, kad kalbėtojas, kuris buvo skelbimuose garsytas, t. y. „Vienybės" redaktorius, J. Tysliava, delei svarbių priežasčių negalėjo pributi, bet „Vienybės" štabas atsiuntė jo vieton p. A. B. Strimaitį, kurį ir perstatė publikai.

Strimaitis kalbėjo virš valandą apie organizacijų reikalingumą. Nupiešė liudną vaizdą vienos moteriškės, kurios vyras neprikalbinamas į jokią organizaciją, buvo ištiktas nelaimės, paliko moterį su penkiais mažais vaikeliais be skatiko prie dušios ir nebuvo kuo mirusio vyro kuną palaidoti; geros valios žmonės turėjo sudėti aukų karsto nupirkimui, o ji pati buvo priversta eiti dirbtuvėn, vaikelius atidavus prieglaudon.

Šis vaizdas buvo kalbėtojo taip perstatytas, kad daugelis moterų verkė ir kalbėtoją, baigus savo kalbą, apdovanojo gausiu delnų plojimu.

Buvo laukta kito kalbėtojo, stud. K. Baltramaičio, bet jis nepasirodė.

Po Strimaičio kalbos buvo perstatytas liudnas vaizdas „Leiskit į Tėvynę". Tai atliko Newarko Šv. Cicilijos Choras, vadovaujant Newarko vargonininkui.

Vėl perstatytas, A. B. Strimaitis kalbėjo apie valandą laiko apie Lietuvos Nepriklausomybės 16 metų sukaktuves. Trečioje tėmoje p. Strimaitis kalbėjo apie Dariaus-Girėno maršrutus Amerikoje ir skridimą Lietuvon ir apipasakojo apie dabar besiruošiantį tą kelionę baigti lakuną Janušauską. Ragino remti kuo tik galima šio lakuno pasirįžimą.

Visos kalbos lindeniečiams patiko, nes kalbėtojui buvo pripasakota įvairių komplimentų.

Prieš uždarymą vakaro, buvo renkamos aukos Vilniaus vadavimui ir padengimui parengimo lėšų, pardavinėjami bilietukai išlaimėjimui juodo arklio ir suvežimu.

Sugiedota Lietuvos himnas ir tuo šie du minėjimai baigėsi.

Tas Pats.

SO. BOSTON, MASS.
Gabijos 20 Metų Sukaktuvės.

Dailės ir dramos draugija Gabija smakiai rengiasi paminėti 20 metų sukaktuves nuo savo įsikurimo. Ta proga statys scenoj puikią M. Petrausko operą „Pirmoji Gegužės".

Kadangi Gabijoj yra gana didelis skaičius gerų solistų ir dainininkų, ypač iš M. Petrausko laikų, tai šitos operos perstatyme dalyvaus visi žymesni — seni ir jauni — gabijiečiai ir ta proga Bostono ir apylinkės lietuviai galės pasigėrėti gerų solistų dainavimu ir sykiu palinkėti Gabijai dar 20 metų gyvuoti ir dirbti tą brangų musų lietuvių kulturinimo darbą.

E. Keslerienė.

Kelionės Įspudžiai

Rašo **J. M. Tumavičienė.**

(Tąsa)

Vienoj skrynioj sudėti lakunų daiktai: 4 antspaudos su paduškėlėmis, pora navigacijos tabelių, kišeninė lemputė, apie 3 šmotukai chewing gum, medalis Šv. Kristopo (sulenktas, nors tokio storio, kaip amerikoniškas sidabrinis doleris), bakas del vandenio.

Kitoj skrynioj a. a. Dariaus rubai: čeverykai, užrašų knygelė su aukotojų (pavienių ir draugijų) vardais ir kiek kas pasižadėjo aukoti, kiek davė ir kiek dar duoti turi. Ten kiekvienas doleris bei centas pažymėta. Amerikoniškas pasas ir piloto leidimas, 5 amerikoniški doleriai ir keletas nuotraukų.

Trečioje skrynioje a. a. S. Girėno rubai, užrašų knygutė, Amerikos pasas, lakuno leidimas ir 3 doleriai amerikoniškų pinigų kišenės piniginėje, keletas nuotrauktų ir čeverykai.

O, tie rubai rubai! Matyt tie patys, ką jie dėvėjo dar Amerikoje, nes neturėjo už ką naujų nusipirkti, viską sudėję ant lėktuvo... Drabužiai, kaip viršutinai, taip apatiniai, suplėšyti ir kruvini... Šiurpu darosi į juos žiurint. Kad suplėšyti, tai dar niekis, bet kad nors butų buvę nauji... Bet dabar gerokai nudėvėti. Čia reikia paminėti, kaip kiti lietuviai kai važiuoja į Lietuvą, tai vežasi net po kelis kostiumus, netik po vieną. O musų garbingieji lakunai tik su tais pačiais, kuriais apsivilkę ir tie patys gerokai apdėvėti... Jiems mat, nerupėjo nei papuošalai nei kas kitas, bet tik Lietuvos garbė. Jie pirmutiniai išarė užėlusius dirvonus. Jie pirmutiniai pralaužė ledus, kad butų daug lengviau irtis į pažangą „Jaunąjai Lietuvai", sulig jų palikto testamento.

Žmonių daugybė grudasi aplink lėktuvą, nes visi nori pamatyti, kur žuvo drąsuoliai. Visi su didele atyda ir žingeidumu. Dauguma ašaromis apsipylę, su didžiausia širdgėla apgailestauja musų garbinguosius lakunus. Vienas jaunas vyrukas stovi prie lėktuvo ir bando aiškintu del kokios priežasties jie žuvo. Bet, matyt, patsai gerai nežino, o tik spėja, sakydamas galėjo buti šitaip, arba kitaip... Publikoje girdisi negarsųs balsai: „Rupužės vokiečiai! Nušovė musų lakunus".

Ir minios žmonių, lankydamos liekanas, reiškia didžiausio gailesčio, bet sykiu nusviedžia ir vieną kitą keršto žodį prieš tą žemę, kurioj žuvo musų lakunai...

Graudu darosi žiurint į tokį gailų vaizdą. Kokie jie drąsųs buvo! Kokie pilni pasirįžimo ir neišsemiamos energijos!... O kiek daug gero jie butų padarę del tėvynės Lietuvos! Jie tikrai butų iškėlę Lietuvos vėliavą Gedimino kalne!

Aplankę ir apverkę, Karo Muzėjų apleidome.

Saulutė jau neaugštai ir nori jau atsisveikinti su žemele. Ir man reikia vykti į Birštoną. Dar susitikome poną Šileiką (chicagietį) ir A. Adomaitį. Visi pasikalbėjome draugiškai. Vėliau p-lė Lesauskaitė, p. Tumpa ir Navarauskas mane palydėjo į autobusų stotį. Su jais dar tik vakar susipažinau, bet kokie malonųs šitie jaunuoliai! Aš jų niekuomet neužmiršiu. Taip draugiškoj nuotaikoj visa dienelė prabėgo.

Šiandien vadinama žolinė. Parvykau į Birštoną. Buvau labai suvargusi iš susijaudinimo del žuvimo musų brangiųjų lakunų. Neišeina man iš minčių nei iš akių tie jų kruvini rubai ir vis skamba ausyse, kad musų lakunus nušovė vokiečiai.

Rugpiučio 16 d. oras šaltas. Aš iš susijaudinimo niekur nei neišėjau, nes labai buvo nelinksma...

Ekskursija į Dzukiją.

Rugp. 17 d. nuėjau į bilietų kasą. P-lė kasininkė pasiulė man, ar aš norėčiau su jais dalyvauti popietų ekskursijoj. Sutikau mielu noru. Paaiškino, kad turim susirinkti autobusų stoty 13 val. ir kad nepavėluoti. Paskirtu laiku atėjau, bet visi kiti jau buvo susirinkę ir buvo apie 26 ypatos. Turėjom kiekvienas užsiregistruoti.

Išryto lynojo, bet apie pietus nušvito ir pasirodė saulutė. Mes visųpirma pasiekėm miestelį Jezną, kur tą dieną buta turgaus. Įdomu buvo matyti, kaip jie važiuoja: arklys pakinkytas butų kaip ir Augštaitijoj (pas mus), bet su viena iena prie vieno šono, o pas mus ir Žemaitijoj vis su dvejomis ienomis iš abiejų šonų. Arkliai menki, o ratai dideli. Arkliai Augštaitijoj daug puikesni. Daug žmonių vedėsi karves pirkę ar parduoti.

Jezno miestelis nemažas, bet atmosfera labai žydiška; veik visi vertelgos žydai. Miestely mus tuojau apstojo burys žiopsotojų... Musų ekskursijos vadas, ponas Matulionis, sustabdė šoferį ir mumis nuvedė į bažnyčią, kuri yra murinė, statyta 1643 m. Statytoju buvo tas pats Lietuvos didikas Pacas, kuris pastatė marmurinę bažnyčią Pažaisly. Iš oro bažnyčia išrodo nieko, bet įėjus į vidų — net baugu darosi: visos lubos sutrukę, didžiausi plyšiai, rodos kad grius bile nimutą. Ir šiaip labai apleista. Per duris įėjus, ties viduriu yra iš lentų medinės durys ant grindų ir tos durys buvo atidarytos. Po durų buta murinių laiptų. Musų keleiviai žingeidavo įeiti į rusį, bet nebuvo galima, nes tie laiptai visai išgriuvę. Tuo tarpu atėjo jaunas kunigėlis ir nuvedė mus arčiau altoriaus, kur yra vėl dvejos durys į rusį. Reiškia, yra trejos durys į rusį pačiam bažnyčios vidury. Ir gelbėk viešpatie, tos durys tiek senos, kad visai išsiskyrusios ir kai žmonių prisirenka, rodos, gali jos bile minutą įlužšti. Bet tie laiptai, kur arčiau altoriaus, tai buvo geri. Per juos visa grupė sulindome į rusį. Čia yra altorius įrengtas paties statytojo, Paco, todel jį ir laiko iki šių dienų kaipo atminimui. Nuo to altoriaus yra požeminiai urvai, bet dabar jie užmuryti ir nesužinojau į kur jie išeina po žeme. Mums aiškino, kad reikėtų daug truso jų ištyrimui. Tačiau esą senų gandų, kad tie požemiai eina iki Pažaislio arba Kauno.

Ant greitųjų atsisveikinę su Jeznu, vykome į Stakliškes. Šis miestelis visai mažytis ir apleistas. Iš liekanų matyt, kad yra buvęs didesnis. Man aiškino Dr. Staugaitis, kad prieš 40 metų Staklikėse buvo kurortas, nes čia yra surus vanduo, bet buvo didelis gaisras ir sudegė veik visas miestelis ir niekas jo daugiau neatremontavo. Dabar taip ir stovi apleisti suraus vandenio šaltiniai.

Vykome toliaus. Keliu važiuojant buvo matyt daug trobų sudegintų perkunijos, nes 7 d. rugp. šioj apylinkėj buvo matyt apie 10 gaisrų iš priežasties perkunijos.

(Daugiau bus)

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

MEILĖ RANDA SAVO KELIUS.

Kas išmokina mažus paukštelius lekioti? Kas jiems paliepia, pavasario sulaukus, miškuose ir sodnuose čiulbėti? Kas jiems įsako kas meteliai, pavasario sulaukus, grįžšti į tas pačias apylinkes, kur jie pereitais metais lizdelius krovė ir vaikelius išaugino? Kas įsako žoleliai, vos tik ledui pranykus, savo daigelius leisti? Kas, per žiemą kentusiems, miško medžiams, pavasary paliepia naujais rubais apsirengti, baltiems beržams-verkunėliams ir kasuočiams gluosniams ilgas kasas nuleisti? Iš kur atsiranda mažieji vabalėliai ir įvairųs gyvunėliai, kurių, pavasario sulaukus, milionų milionai ant šios musų žemelės knibždėte knibžda.

Pasaulis turėjo didelių žmonių: išradėjų, rašytojų, filosofų ir tt. Dantė aprašė pragaro kančias. Napolionas pasirįžo užkariauti visą pasaulį. Faraonas persekiojo žydus Egipto žemėse. Kilus Maižiešiui, kuris išvedė žydus iš Egipto, iš namų nelaisvės į pažadėtą šventą Palestinos žemę ir per keturiasdešimts metų bastėsi žydų tauta po tirlaukius. Maižiešius atnešė savo tautiečiams Dešimts Dievo prisakymų, kurie per keturis suvirš tukstančius metų ir civilizuotam pasauliui tarnauja.

Kiek pasaulį permainų įvyko?! Kiek drausmės įstatymų išleista?! Kiek kalėjimų pribudavota?! Kiek neklausantiems įstatymų gelotinu galvų nukirsta?! Kiek ant kartuvių pakabyta ir kalėjimuose supudyta?! Kiek merginų ir moterų meilėje „prasikaltusių" šalia dievnamių prie stulpų prirakinta, apnuoginta, minių pajuokimui palikta?! Kas gali apsakyti kiek pasaulis yra iškentėjęs vien delto, kad jis mylėjo?!

Viską pasauly galima valdyti. Žiauriausius, draskančius žvėris galima uždarius geležiniuose narvuose laikyti. Dideliausius laivus kudikio jėga galima kontroliuoti. Šešiasdešimts mylių į valandą bėgančius traukinius viena ranka į keletą minutų galima sulaikyti.

Bet meilės sukontroliuoti niekas nepajėgė. Gamtos įstatymų niekas nenugalėjo. Meilė — gamtos duotas instinktas, kuris misterišku, nematomu budu, kontroliuoja visą pasaulį. Meilė visuomet randa savo kelius.

Kaip niekas nepajėgia saulės šviesos sulaikyti, nesustabdo mėnulio sukimosi erdvėse, nesulaiko žvaigždžių orizonte mirgėjimo, taip ir meilės sustabdyti-uždrausti niekas nepajėgia.

Atsirado Hitleris, kurio noru yra pasirodyti pasauliui, kad jis gali žmonių giminę pagerinti. Kalbama, buk to paties Hitlerio valdomoje Vokietijoje bus atimamos teisės prie meilės šimtams tukstančių vyrų ir moterų, nuo 14 iki 55 metų amžiaus. Tokis įstatymas yra prieš gamtos tiesas. Ir jei jis ir butų vykdomas — niekuomet nebus veikmėje ant visados. Kaip žuvo Cezariai, Aleksandrai, Petras Didysis, Katarina Didžioji, Faraonas, Napoleonas, Rusų caras, Vokiečių kaizeris, Leninas, Trockis — susilauks savo galo ir Hitleris. O meilė ras savo kelius. Jos niekas sunaikinti nepajėgs, nors ir daugiasia kraujo delto butų pralieta. Gamta išsiverž iš indiotiškų įsakymų tvarkos taip, kaip ir užtvenkta upė teka viršum tvenkinio jei jo išlaužti nepajėgia.

Meilė yra ta nesulaikoma jėga, kuri stumia viso pasaulio progresą pirmyn. Ačiu civilizacijos pažangai, šiandien ir nors tose šalyse, kur taip vadinama civilizacija keliasi iš tamsiųjų amžių, meilė jau nėra tokia baisi, kaip vidurinuose inkvizicijos amžiuose kad budavo. Šiandien moteris, pasivelinusi sau mylėti tokį vyrą, prie kurio ją širdis traukia, jei ji yra pilnametė ir turi gana tvirtos valios, bei ganėtinai sveiko supratimo, nėra dėdama į tam tikrą vežimą ir pusiau apnuoginta palaidais plaukais nevežiojama miesto gatvėmis ir užkaboriais, arba nerakinama šale bažnyčios prie pilioriaus minių splaudymui.

Mažu pamažu meilė atranda savo kelius liuosiau savo funkcijas atlikinėti. Tiesa, dar ir dabar yra begaliniai daug inkvizitorių, kurių budavo tamsiuose amžiuose persekiojimui įsimylėjusių moterų. Dažniausiai tos pačios moterys persekioja viena kitą, bet ta „inkvizicija" kaskart silpnėja ir jau šią gadynę moteriai, gimdžiusiai kudikį be susitruokimo su vyru, daug lengviau pergyventi kritingieji momentai, negu seniau dar mano pamenama.

Prašau nemanyti, kad aš esu šalininkas laisvosios meilės. Turiu prisipažinti, kad apie laisvą meilę aš labai mažą supratimą teturiu, tad man ir netenka kalbėti apie tokį dalyką, apie kurį pats menkai nusimanau. Aš tiek žinau, kad laisva meilė nereiškia ištvirkavimo, ko pasaulis nepakenčia, kas yra viena žmonių giminės nuodėmė, prieš kurią visas pasaulis privalo vesti atkaklią kovą, nes prostitucija yra pasaulio žudytoja.

Švari, kilni meilė neprivalo buti varžoma, nes ji nenugalima jokiais įstatymais ir tokia meilė visuomet suras savo kelius.

Puikios Mintys

Jei tu pririštum Permainos ratą ir jis neįstengtų sutraukyti retėžių, tada Berybės Esybės širdis butų prakeiksmas. Daiktų Siela nupultų į Skausmą.

❖

Tu esi laisvas! Daiktų Siela maloni. Esybės Širdis yra dangiška Ramybė.

❖

Valia yra stipresnė, negu skausmas.

❖

Rato špykiai sukasi aplinkui be paliovos!

V. J. B.

VIETINĖS ŽINIOS

AMERIKOS LIETUVIŲ EKONOMINIO CENTRO POSĖDIS.

Pirmadieny, kovo 12 d., Lietuvos Generaliniam Konsulate New Yorke, įvyko Amerikos Lietuvių Ekonominio Centro posėdis. Į posėdį susirinko nemažas burys Amerikos lietuvių ekonominiais reikalais susidomėjusių dalyvių. Net iš tolimesnių kolonijų atvyko profesionalų ir biznierių.

Vis tik reikia pripažinti, kad ekonominis klausimas yra pirmaeilės svarbos kiekvienam žmogui. Labai teisingai šio susirinkimo kvietėjai pastebi, kad visų Amerikos lietuvių reikalas yra sudaryti galingą Ekonominį Centrą. Jei patys Amerikos lietuviai nesirupins savo ekonominiais reikalais, tai niekas kitas tais reikalais nepasirupins. Kas ieško išeities kad ir iš sunkiausių aplinkybių, tas greičiau suranda, negu tas, kuris nieko nedaro ir atsideda ant savo likimo. Laikas Amerikos lietuviams labiau susirupinti savo ateitimi, kuri taip daug priklau so nuo musų ekonominių reikalų supratimo ir jų pastatymo atatinkamoj augštumoj, kad jie tarnautų netik medžiaginiam lietuvių gerbuviui, bet kad prisidėtų ir prie musų tautiniai kulturinio veikimo palaikymo.

Ekonominis Centras jokių akcijų ir balsų nepardavinėja, jam tik rupi praminti ir nurodyti biznieriams ir profesionalams kelius, kurie veda prie lietuviškos vienybės ir solidarumo tautiškuose darbuose ir lietuviško biznio geresnio supratimo ir sekmingesnio išvystymo.

Tokius tikslus šiam Ekonominio Centro posėdžiui nurodo jo kvietėjai. Tai bendri kiekvienam lietuviui reikalai. Nėra abejonės, kad suvažiavę profesionalai ir biznieriai daug naudingo darbo šia kryptimi atliks.

Ekonomistas.

LANKĖSI SVEČIAI.

Kovo 12 d. aplankė SLA. Centrą ir „Tėvynės" Redakciją SLA. veikėjai: Adv. A. O. Šalna ir Dr. A. Kapočius iš Boston, Mass. Svečiai atvyko į Ekonominio Centro posėdį. Su gerb. svečiais maloniai pasikalbėta įvairiais klausimais. Ypatingai įdomu buvo patirti iš adv. Šalnos, kad Mass. valstijoj yra net 22 praktikuojanti lietuviai advokatai, kurie apsigyvenę lietuviais apgyventose kolonijose ir tik su maža išimtimi visi aktyviai dalyvauja lietuvių tautiniai kulturiniam veikime.

LINKSMAS OPERETĖS CHORO VAKARĖLIS.

Kovo 9 d., p. Kyburio salėje, Brooklyne, įvyko linksmas šeimyninis Lietuvių Operetės Choro vakarėlis. Šis vakarėlis suruoštas tikslu pavaišinti visus choro narius ir draugus, kurie darbavosi ir bent kuo prisidėjo prie sekmingo pastatymo komp. Miko Petrausko liaudies operos „Birutės" vasario 25 d., paminėjimui Lietuvos Nepriklausomybės Šventės ir atžymėjimui Miko Petrausko 60 metų amžiaus sukaktuvių.

Visi susirinkusieji pavaišinti skania vakariene ir be to visą vakarą p. Le Vandos orkestras grojo smagius šokius ir visi susirinkusieji šoko ir linksminosi. Laike vakarienės, kad ir prieš norą įsilinksminusios jaunuomenės, pakalbėjo p. Strumskis, šio choro vedėjas, ir paprašė pakalbėti pp. Strimaitį, Vitaitį ir Matusevičių. Pagaliau, net ir vienas iš pačių jaunuolių, kuris priešinosi kalboms, neiškentė nekalbėjęs.

Meno darbuotėje dalyvaujantis jaunimas neturėtų bijoti pasikalbėjimų šeimyniniuose parengimėliuose. Senesnieji meno srity veikėjai gali pateikti jiems daug naudingų patarimų. Pagaliau, savo tarpe pasikalbėjimais galima lengvai ir draugingai išsiaiškinti esanti trukumai, netobulumai ir tik tokiu keliu bus galima surasti tobulesni keliai meno darbuotėje.

Dainos Mylėtojas.

SMARKIAI RENGIASI KONCERTUI.

„Vienybės" naudai rengiamam koncertui rengėjai ruošiasi visu smarkumu, nors dar ir yra laiko iki koncertui. Mat nori šį parengimą padaryti tikrai žymiu muzikos ir dainų vakaru. Pakviesta koncerte dalyvauti žymiausios vietinės ir iš kitų kolonijų lietuvių meno jėgos. Rengėjai tikrina, kad šis koncertas bus įvairus programo dalyviais ir pikdomais dainų kuriniais.

Kaip žinoma, koncertas įvyks sekmadieny, balandžio 8 d., Klasčiaus Salėje, Maspethe. Visi vietos ir apylinkės lietuviai, gražiųjų lietuvių dainų mylėtojai ir koncertų lankytojai prašomi ruoštis atsilankyti į šį koncertą. Po koncertui bus šokiai prie gero orkestro muzikos. Pasiklausę žavėjančių lietuvių dainų visi turės progos pasilinksminti ir pasišokti.

Vienybietis.

PADĖKOS ŽODIS.

Turiu garbės pareikšti širdingiausį padėkos žodį savo didžiai gerbiamiems lietuviams brooklyniečiams už tokį jų nuoširdų vaišingumą ir moralę pagelbą, kaip gerbiamiems: Dr. Vinikams, Dr. Valukams, Dr. Misevičiams, p. J. Ambraziejui ir visiems kitiems. Taipgi gerb. ginklo draugams Liet. Legijonieriams, kurie malonėjo vaišint ir surengė gražią šeimyninę vakarienę mano sugrįžimo proga į Ameriką, kurioje pasakyta daug gražių man komplimentų.

Šia proga aš labai dėkoju visiems ir visuomet turėsiu gilioj atminty. **Pr. Rimkus.**

MINĖJO MATUSEVIČIAUS GIMTADIENĮ.

Nekurie Lietuvių Radio Valandos rėmėjai, o ypač tos pačios valandos orkestro vedėjas, p. Juozavitas, sužinoję, kad kovo 8 dieną liet. programų palaikytojui, p. V. Matusevičiui, sukanka 29 metai amžiaus, Lietuvių Piliečių Kliubo salėje surengė surprizo vakarienę: vieni kitus pasikvietę susirinko į minimą vietą ir jubilijatą širdingai pasveikino. Prie užkandžių, p. P. Bajorui programą vedant, pa sakyta gražių sveikinimo kalbų ir palinkėta p. M. dar ilgus metus per WMBQ radio stotį lietuviškus programus trasliuoti. Kalbėjo: p. O. Kiburis, „Vienybės" menadžeris p. S. Pauža, Liet. Generalinio Konsulato sekr. adv. Jurgėla, p. Švabienė, p. Atkočaitis, Liet. Piliečių Kliubo menadžeris p. Masiulis ir keletas kitų biznierių bei p. Matusevičiaus draugų. Liet. Radio Valandos orkestro vedėjas p. Juozavitas ir solistas p. Dirigenčius pagrojo po keletą muzikos šmotelių. Taipgi p. Povilauskui ir poniai Atkočaitienei vadovaujant visa publika padainavo „Šalta žiemužė". Pačiam jubilijatui pabaigus kalbėti, visa publika padainavo „Leiskit į Tėvynę" ir tuo programėlis užbaigta. Po to buvo šokiai.

Be to, p. Matusevičiui transliuojant, į radio stotį, P. Bajorui vadovaujant, atėjo Lietuvių Radio Valandos lietuvių kalbos mokyklėlės mokinių burelis, kurie per radio palinkėjo p. Matusevičiui gyventi koilgiausius metus. Taipgi nuo visų klesų įteikta po gražią dovanėlę. Poną Matusevičių apdovanojo ir keletas biznierių bei draugų. Gražų rožių bukietą įteikė ir WMBQ radio stotis. **Rep.**

LA GUARDIA PASIULĖ NEDARBO APDRAUDOS PLANĄ.

New Yorko majoras La Guardia, kovo 11 d., pasiuntė į Jungtinių Valstijų miestų majorų konferenciją atsišaukimą, kad palaikytų ir paremtų reikalavimą įvedimui pastovaus bedarbių šelpimo plano. Savo planą p. La Guardia išdėstė smulk meniškai laiške į konferenciją. Šio plano pamatiniai dėsniai yra tokie: įvedama visam krašte visuotina nedarbo apdraudos sistema, kurios operavimui reikalingus fondus sudarys uždedami mokesniai ant visų darbdavių be jokios išimties ir taip pat palaikant „po kelis centus" savaitėje iš kiekvieno darbininko algos. Federalė valdžia prižiurėtų nedarbo apdraudos sistemos operavimą, tačiau turėtų buti pavesta miestams ir juose veikiančioms bedarbių šelpimui įstaigoms nedarbo apdraudos dalinimu rupintis. Tokiu atvėju nereikėtų sudaryti pridėtinio aparato, kuris gana brangiai kainuotų nedarbo apdraudos fondui ir nereikėtų didelės armijos federalių tarnautojų užlaikyti šiam reikalui.

Be to, p. La Guardia siulo sudaryti darbo biurų tinklą visoje šalyje, kurie suregistruotų visus bedarbius ir kurie teiktų nurodymus ir nedarbo apdraudos sistemos operavimui. Taip pat šitie biurai galėtų gelbėti darbininkus nemokamai gauti darbus, kur tik tokios progos pasitaiko. Tokiu budu butų prašalintas bedarbių išnaudojimas privatinių darbo suradimo agenturų varomos. Taip pat p. La Guardia nurodo, kad turėtų buti palaikomas bedarbių samdymas ir Viešųjų Darbų Administracijos vedamuose darbuose, nes šiuos darbus sustabdžius milionai bedarbių vėl paliktų be jokių pragyvenimo išgalių.

Galiojančio nedarbo sunkenybės dar tik maža dalimi palengvintos atsigaunančia ekonomine bukle. Dar tarpe aštuonių ir devynių milionų aktualių bedarbių Amerikoje turime. Pridedant bedarbių šeimas susidarys apie 25,000,000 nedarbo prislėgtų asmenų. Tokią armiją sušelpti bent tiek, kad nuo bado išgelbėjus, yra nelengvas uždavinys.

PELNINGAS RAKETIERIŲ BIZNIS.

Viešųjų rinkų komisionierius Morgan Jr. viešai paskelbė, kad įvežamų į New Yorką vištų valgiams naudoti biznyje raketieriai apiplėšia visuomenę apie $16,000,000 į metus. Kurie vištų augintojai nepatenkina raketierių reikalavimo, tų siunčiamos gyvos vištos į New Yorko rinką, nepasiekia New Yorko. Kelyje tokius pastoja gengsteriai ir vežamas vištas sunaikina, trokus sugadina ir dažnai pačius vežėjus taip „pačiupinėja", kad jie daugiau nenori rizikuoti vištų bizniu verstis be raketierių protekcijos.

Komisionierius Morgan apskaitliuoja, kad kasmet į New Yorką įvežama gyvų vištų apie 216,000,000 svarų. Mažiausiai po 3c. ant svaro vištų augintojai ir pramonininkai turi mokėti raketieriams, arba kitaip negali šiuo bizniu verstis.

Vieną iš raketierių naudojamų šitam visuomenės išnaudojimui komisionierius Morgan nurodo sekamą dalyką: New Jersey valstijoj raketieriai operuoja vištų vežimui lastų darymo dirbtuvę. Vienos lastos padarymas kainuoja $2, tačiau vežantieji gyvas vištas į New Yorką ukininkai priversti šias lastas samdytis, mokant po $1 už kiekvieną kartą. Kiekviena lasta panaudojama apie 150 kartų į metus. Jei vištų augintojai drįstų nuosavose lastose vištas vežti į New Yorko rinką, tai kaip augščiau sakyta, vištos New Yorko nepasiekia. Šitas raketierių biznis taip suorganizuotas ir taip kontroliuojamas vištų įvežimas į New Yorką, kad nei vienas vištų augintojas negali išsisukti nuo šito raketierių patvarkymo.

Komisionierius Morganas pareiškė, kad jis sutruškins šitą raketierizmą.

PANAIKINO LAIVUOSE ANTRĄJĄ KLASĘ.

Hamburg-Amerikan Line — North German Lloyd linija ir didžiausiuose savo laivuose panaikino antrąją klasę. Iki šiol palaikoma antroji klasė Šiauriniu Atlantu kelionėse „Bremen" ir „Europa" laivuose, šiuomi tampa panaikintos. Nuo dabar augščiau minėtos jungtinės linijos visuose laivuose praplečiama turistinė klasė, kuri užima antrosios klasės vietą. Praplėsta turistinė klasė pradeda veikti laive „Europa" su išplaukimu iš New Yorko balandžio 8 d., o laive „Bremen" su išplaukimu iš New Yorko balandžio 22 d. Sulig valdančiojo abi linijas direktoriaus, p. J. Schroeder, pareiškimo buvusi populiari „Bremen" ir Europa" laivuose antroji klasė panaikinta vien delto, kad sudaryti vienodumą visuose laivuose ir kad keleiviai turėtų galimybės dides niuose patogumuose keliauti už mažesnę kainą.

Pavyzdžiui p. Scroeder nurodo, kad nekurios kajutos su maudynėmis, kurios tik keli metai atgal buvo įimtos į pirmos klasės skyrių ir jos kainavo iki $600 ir daugiau, dabar jose kelionė kainuoja tik $139, kaipo naujai padidinto turistinės klasės skyriaus kajutose. Sakoma, kad padidinta „Bremen" ir „Europa" laivuose nupigintomis kai nomis vieta neišvengiamai paragins didesnį skaitlių keleivių šią vasarą keliauti į Europą. Visi buvusieji antrosios klasės įrengimai keleivių patogumui bus palaikomi ir turistinėje klasėje, kaip: elevatoriai, mankštymosi kambariai, plaukiojimui prudai ir kt.

Vadinasi, pasireiškia tendencija nupiginimo kelionės į Europą, kad paraginus daugiau amerikonų keliauti į Europą atostogoms šią vasarą. Laivų kompanijos negali laikytis užsispyrusiai augštų kainų, kuomet Europos geležinkeliai, hoteliai ir restauranai visur paskelbė nupiginimą kainų, siekiantį nuo dešimt iki šešiasdešimt nuošimčių.

Keleivis.

ANT PARDAVIMO

PARSIDUODA FARMA.

Parsiduoda šimto akrų geros dirbamos žemės farma. Ganėtinai šaltinių ir upelių vandens, 20 raguočių, 75 vištos, pora arklių, 50 vaismedžių, du kluonai, silo (kubilas pašarui laikyti) ir gyvenamas namas. Atsiklauskite pas paštininką.

NICHOLSON, PA.

PRIDUODA NAUJOS SPĖKOS IR GYVUMO SILPNIEMS.

Žmonės, kurie del senatvės arba kitokios priežasties jaučiasi silpni ir nesveiki, atgauna savo jėgas, sveikatą ir pasidaro stipresni ir gyvesni po to kaip jie vartoja NUGA-TONE.

NUGA-TONE yra pastebėtinas vaistas del moterų ir vyrų, kurie susilaukė senatvės. Jis padaro juos sveikesniais, tvirtesniais ir priduoda jiems naujų spėkų darbui. Jeigu jųs esate senas arba silpnas, pamėginkite NUGA-TONE. Po kelių dienų jųs pastebėsite didelį pagerinimą.

NUGA-TONE parduodamas visose vaistinyčiose. Ne priimkite pamėgdžiojimų. Niekas kitas jums nepagelbės taip kaip NUGA-TONE.

„IŠMINTIS"

NAUJAS, DIDELIS, GRAŽUS
Mokslo, Meno, Satyros ir Verslo VISUOMENIŠKAS ŽURNALAS

Turiningas įdomiais ir naudingais raštais; paveiksluotas, su anglų kalba skyrium jaunimui; daug jumoristinių eilių ir poezijos.

Bendradarbiauja Gabiausi Rašytojai

Kaina metams $1.50. Kopija 15c. Kanadoj ir Užrub. metams $2.00

Prenumeruokite šiuo adresu:

Išmintis Publishing Co.
315 E Street, South Boston, Mass.

Tel. Newtown 9-4464
ANT. J. VALANTIEJUS,
Laisniuotas Graborius ir Balsamuotojas.
Apdrauda visose šakose.
Notary Public.
54-41 — 72-nd Street,
(4 Lexington Ave.) arti
Grand St., Maspeth, L.I.N.Y.

UŽ LIETUVOS BONUS

Mes mokame augščiausią rinkos kainą. Neparduokite pirm parašymo pas mus.

Kurt H. Schurig & Co.,
50 Broadway, New York.

Reumatizmas Sausgėlė

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukinu, nes skaudėjimai nat patalo paguldo.

CAPSICO COMPOUND mostis lengvai prašalina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c., per paštą 55c. ar dvi už $1.05.

Dukart tvirtesnė 75c.

Knyga: „ŠALTINIS SVEIKATOS" augalais gydytis, kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS,
3259 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

Nuo Pečių Skaudėjimo

Greičiausias budas prašalinimui pečių skaudėjimo, tai paprašyti ko nors, kad gerai ištrintų su ANCHOR Pain-Expelleriu skaudamą vietą — kur pats skausmas yra. Pain-Expelleris greitai persisunks į pačias nesmagumų šaknis ir palaimintas palengvinimas netrukus ateis.

Visuomet laikykite bonkutę Pain-Expellerio namuose ir naudokite jį neatidėliojant kuomet tik pajaučiat skausmą.

Visose vaistinėse kaina 35c. ir 70c.— skirtingo didumo bonkutės.

Tiktai tikrasis turi Inkaro vaisbaženklį.

PAIN-EXPELLER

2 DIDELĖS EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

AQUITANIA
BERENGARIA

Puikiu ekspresiniu laivu Išplaukia iš New Yorko per Southamptoną

Gegužės 3 d.
Birželio 16 d.

Gegužės 3 d. ekskursija asmeniškai vadovaus p. Pijus Bukšnaitis, o birželio 16 d. ekskursiją—p. S. Bergas. Abu patyrę ekskursijų vadovai ir Cunard Linijos tarnautojai. Iš Southamptono keleiviai traukiniu vyks į Londoną, o iš ten tiesioginiu laivu į Klaipėdą. Ekskursijų vadai pasirupins keleivių patogumu ir kelionės reikalais.

Tai išimtina proga keliauti su savo tautiečiais ir turėti smagią kelionę.

Labai geri kambariai ir puikus, gerai žinomas Cunard Linijos maistas.

Mandagus patarnavimas.

Informacijų kreipkitės į vietinius agentus arba į

CUNARD LINE
25 BROADWAY
NEW YORK

SUSIVIENIJIMO LIETUVIU AMERIKOJE

KNYGYNE

Galima Gauti Sekančios Knygos:

Amerika — Informacijos apie Ameriką ir tt.	$1.00
Apdrauda ir Pašalpa — pusl. 32	10c.
Daktaras iš Prievartos (Komedija)	20c.
Iš Lietuvos Istorijos — pusl. 68	20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomiai, Anglai	20c.
Kas iš Kur Pareina?	20c.
Kelionė į Šidlavą — pusl. 48	15c.
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180	40c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos Karės Metu — pusl. 102	35c.
Liudvikas Pasteris — pusl. 48	15c.
Namų ir Ypatos Hygiena, 31 pusl.	.10
Nuo Degtinės (Komedija), 19 pusl.	.10
Petras Žemaitis, 69 pusl.	.15
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35	10c.
Rutvilė (Tragedija), 151 pusl.	.40
Susiprato (Tragi-Komedija) pusl. 64	20c.
SLA. Istorija (1896-1915) $1.50; audimo apdarais	2.00

Viršminėtas knygas SLA. nariai gauna už pusę kainos.

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ PILNĄ KAINĄ:

Aisopo Pasakos, 346 pusl.	$1.25
Alenutė — Perstatymas Dviejuose Aktuose Trijuose Paveiksluose	.25
Aras, Kvartetas	.40
Aritmetikos Uždavinynas (Vadovėlis aritmetikos pradžiai), 103 pusl.	.50
Geografija arba Žemės Aprašymas, 467 pusl.	3.00
Iš musų kovų ir žygių, 59 pusl.	.15
Kražių Ckerdynė, 77 pusl.	.15
Laimės Ieškotojai — 4-rių Veiksmų Drama	.40
Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje — pusl. 258	1.00
Valgių Gaminimas ir Namų Prižiurėjimas 173 pusl.	$1.00
Pasaulio Istorija (Parašė G. H. Wells), 292 pusl.	$2.25
Vaikų Darbymečiui — pirmamjam Pradžios Mokyklos Skyriui (Beletristika ir gamta), pusl. 400	1.00
Vaikų Darbymečiui — Antroji Dalis (Gimtinės mokslui), pusl. 314	1.00
Vaikų Darbymečiui — Trečiamjam Pradžios Mokyklos Skyriui (Krašto mokslas ir kiek geografijos), pusl. 280	1.00
Žinynas (iš įvairių mokslo šakų), puslapių 392	2.25
Vilnius — (Istorijos Apžvalga su daugybe paveikslų)	4.00

MIKO PETRAUSKO.

Taipgi pas mus gaunama M. Petrausko sekančios kompozicijos del solo, duetų, kvartetų, chorų, etc.:

Eglė (Žalčių Karalienė)	10.00
Kanklės 1920 Metų	2.00
Pasaka (Dramatiška Daina)	.80
Žalčio ir Gulbės Dievaičio duetas	.75

ANTANO BAČIULIO.

Oi, Dainos (solo arba duetui)	.50
Piemenėlis (Duetas)	.50
Lietuva (solo balsui, smuikui ir pianui)	1.00
Meilė (Love) (Solo balsui, smuikui ir pianui)	1.00
Artojas (solo žemam bailsui ir pianui)	.75
O, Laisve (Mišram kvartetui arba chorui)	.50
Jonas ir Sijonas ir Suktinis (solo balsui ir pianui)	.75
Audra prieš dieną (solo)	1.00
Žvaigždutė ir Aušta rytas (solo ir duetas)	.75
Nokturnas (Duetas Bassui ir Sopranui)	1.25
Myliu (Mišram kvartetui arba chorui)	.75
Ko vėjai pučia (Keturiems balsams ir pianui)	.50

Reikalaudami augščiau minėtų knygų, rašykite sekančiai:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.